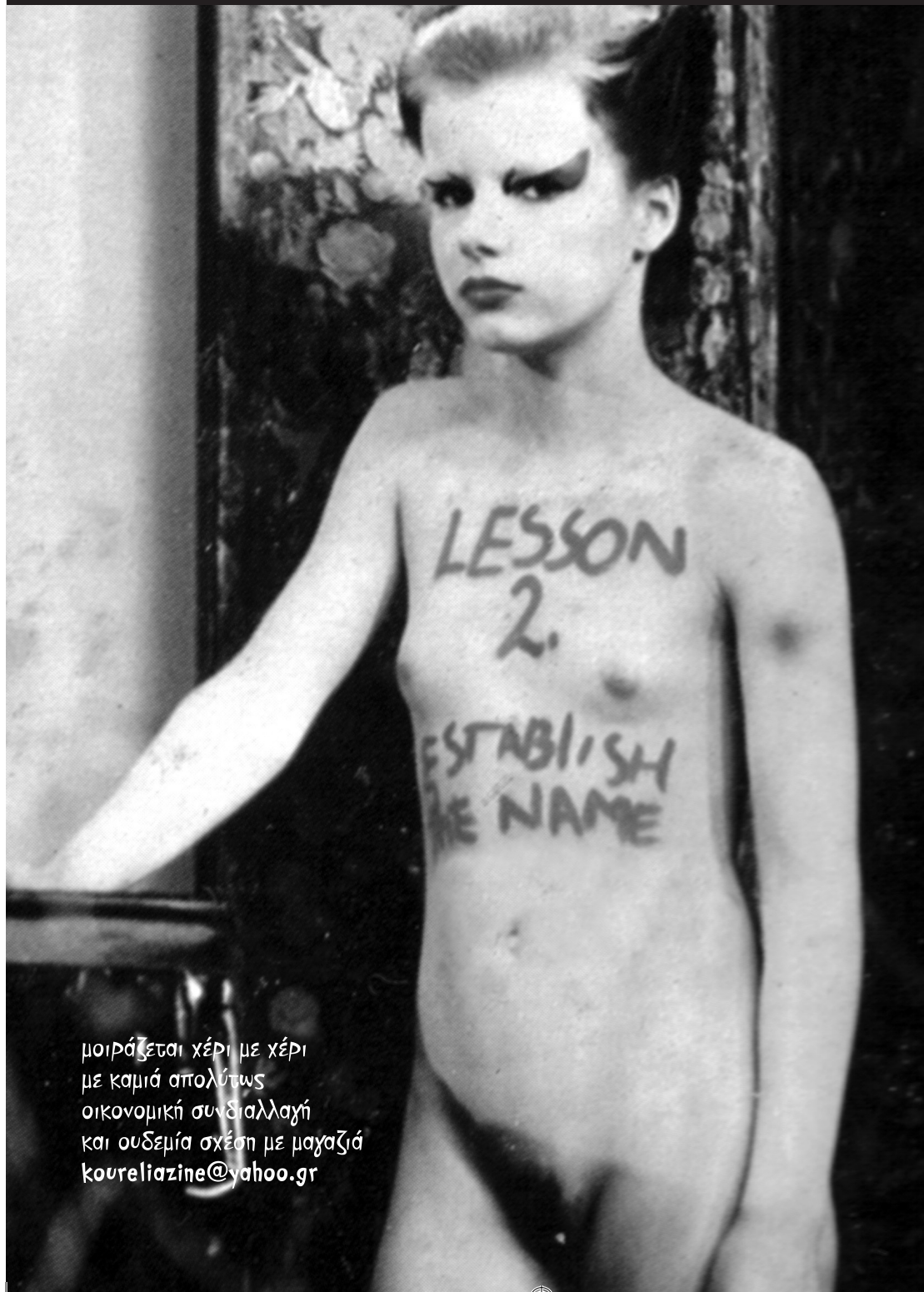

ΤΑ ΚΟΥΡΕΛΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ 7, ΜΑΡΤΗΣ '09

ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΚΑΙ Η ΣΕΛΗΝΗ

μοιράζεται χέρι με χέρι
με καμιά απολύτως
οικονομική συνδιαλλαγή
και ουδεμία σχέση με μαχαζιά
koureliazine@yahoo.gr

Ποτέ δεν πίστεψα πραγματικά ότι κάποτε η επανάσταση θα εκληρώνόταν και θα οδηγούμασταν σε ριζικές κοινωνικές αλλαγές. Τουλάχιστον όχι σ' αυτόν τον αιώνα ζωής που μου αντιστοιχεί. Απ' την εφηβεία μου ακόμα ήτανε ένα ουτοπικό όνειρο που ερωτοτροπούσε με την φαντασία μου. Το έβλεπα σαν ανάγκη αποκοπής απ' το άρρωστο κατεστημένο γύρω μου.

Σταδιακά όμως η καθημερινή αλλοτρίωση που αποσκοπούσε στην κατεδάφιση των ονείρων μου, γκρέμισε τις ελάχιστες ελπίδες μου και με γέμισε μίσος.

Ο μίζερος νομοταγής μικροαστισμός με τα κατάλοιπα φόβου που είχε αφήσει η χούντα πίσω της με αναγούλιαζαν. Δεν μου

ση και το κυνήγι της οικονομικής καθιέρωσης, η επίδειξη των πολυτελών «αγαθών» και η διασκέδαση της κατανάλωσης, η διδασκαλία της ιστορικής αναλήθειας των νικητών, η θρησκευτική προσήλωση, η καλλιέργεια της πατριωτικής συνείδησης και η στρατιωτική πειθαρχία με αρρώσταιναν.

Ήθελα να φύγω μακριά απ' όλα αυτά που με εγκλώβιζαν σε αυτήν την επανάληψη του λάθους και προκαθόριζαν το ρόλο μου. Μακριά απ' αυτήν την ζωή που το μόνο σίγουρο ήτανε η ανία και ο θάνατος.

Μπήκα κι εγώ σε αυτόν το καθημερινό πόλεμο αξιών και ηθικής, επειδή δεν μου 'μενε τίποτα άλλο να κάνω. Τα ζωντανά παραδείγματα που διαδραματιζόταν γύρω

μου ενίσχυαν την αντίστασή μου. Η συνείδησή μου με οδήγησε σε αυτό που εγώ θεωρούσα αξία ζωής.

Δεν είχα τίποτα να χάσω παρά μόνο να κερδίσω. Για μένα το εκεί έξω ήταν ένας κόσμος προς κατάκτηση. Μια ζωή ελεύθερη χωρίς περιορισμούς, χωρίς «μεγάλους» να επιβουλεύονται το μέλλον μου. Ένας κόσμος γεμάτος αλήθειες, αισθήματα και εμπειρίες. Ήταν

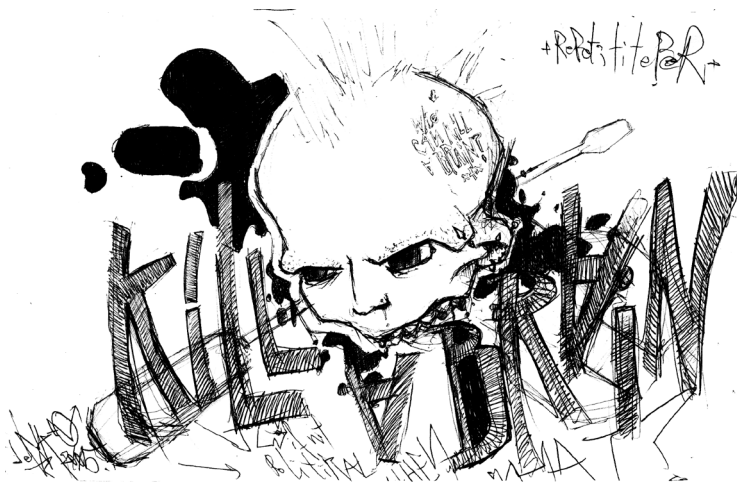
έφτανε η «ελευθερία» της κυριακής, ήθελα όλες τις ώρες, όλες τις μέρες και τις νύχτες, όλα τα χρόνια δικά μου. Αυτή η στέρηση μου έφερνε κατάθλιψη. Τα συναισθηματικά αδιέξοδα των οικογενειών, η καταπίεση των παιδιών, τα χάπια για την κατάθλιψη, η μιζέρια της καθημερινής αφομοίωσης, ο συντηρητικός καθωσπρεπισμός, τα ψέματα και η υποκρισία που κυριαρχούσαν στις σχέσεις, η «μαγκιά» του άντρα και η υποταγή της γυναίκας, η εργασιακή εκμετάλλευση

η απάντηση στους έτοιμους θεσμούς που βρήκα να με περιμένουν.

Η απάντηση ήταν πίσω απ' την πόρτα, αρκεί να την άνοιγα και να έβγαينا έξω. Όσο ακόμα το μυαλό μου δούλευε και παρήγαγε έργο, όσο ακόμα αντιλαμβανόμουν τη δυνατότητα της επιλογής.

Όχι δεν θα συμβιβαζόμουν, ούτε θα περρίμενα την ουτοπία της επανάστασης, θα ζούσα τη ζωή μου όπως εγώ ήθελα.

ΛΥΣΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΝΤΑΧΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

Ποτέ μου δε συμπάθησα αυτόν το θεσμό. Και στα 9 χρόνια υποχρεωτικής εκμάθησης που πέρασα (6 χρόνια δημοτικό και 3 χρόνια γυμνάσιο), οι αναμνήσεις μου είναι άσχημες.

Συμφωνώ ότι διευρύνεται η κοινωνικότητά σου, σε βοηθάει να ξεκολλήσεις από το σπίτι και τους δικούς σου, να γνωρίσεις καινούρια παιδιά και να μάθεις «γράμματα».

Οι συνθήκες όμως που γίνεται αυτό φανερώνουν και τις ιεραρχημένες δομές υπακοής που θα βρεις και στον έξω κόσμο όταν μεγαλώσεις. Αυτή η βίαιη καταστολή των επιθυμιών μας και η υποταγή στους έτοιμους θεσμούς είναι ο εφιάλτης που πρέπει να μάθουμε από μικροί. Ο τρόπος διδασκαλίας ορισμένων μαθημάτων αποσκοπεί στη διαμόρφωση της συνείδησης και των πιστεύω σου, έτσι ώστε να γίνεις κι εσύ παραγωγικό μέλος του κοινωνικού συνόλου που υπακούει στην κυρίαρχη τάξη. Η απειλή της «γνώσης και της συμμόρφωσης» είναι κάτι που θα ακούμε μέχρι τα γεράματά μας. Την ιστορία τη γράφουν οι νικητές και ο ρόλος του σχολείου δεν είναι για να διδάσκει αλήθειες.

Η δομή των σχολικών κτιρίων (εξωτερική εμφάνιση, εσωτερική διαρρύθμιση) θυμίζει τα εργοστάσια και τις φυλακές. Ο ήχος του κουδουνιού στα σχολεία σημαίνει ό,τι ακριβώς και στα εργοστάσια. Η χρησιμότητα της δομής αυτής είναι σχεδιασμένη εδώ και αιώνες απ' τους αρχιτέκτονες του ελέγχου της απομόνωσης, της υποταγής, του ψεύδους, της στέρησης και της καταστολής σε μια προσπάθεια ολοκληρωτικής διαχείρισής μας.

Απλώς ακολούθα τους κανόνες: σχολείο – πανεπιστήμιο, στρατός, δουλειά, καταπίεση, τηλεόραση για πάντα.

Στο Δημοτικό

Θυμάμαι που σε κάθε έναρξη σχολικής χρονιάς ερχόταν ο παπάς για τον καθιερωμένο αγιασμό, να ευλογήσει το σχολείο, τους δασκάλους και τους μαθητές, θεωρώντας τότε αναπόσπαστο κομμάτι την εκκλησία απ' την εκπαίδευση. Ο θεσμός της προσευχής όμως διατηρούνταν καθ' όλη τη σχολική χρονιά και όλοι οι μαθητές όφειλαν να γνωρίζουν το «πάτερ ημών», έστω και παπαγαλία. Φθινόπωρο κι άνοιξη σε εξαήμερη βάση, όταν χτυπούσε το κουδούνι για την έναρξη της μάθησης, όλα τα παιδιά που είχαν πλημμυρίσει το προαύλιο τρέχανε να παραταχθούν μπροστά στα υπερυψωμένα σκαλιά της εισόδου του κτιρίου όπου κάθονταν και επιθεωρούσαν αφ' υψηλού οι δάσκαλοι. Η παράταξη και στη συνέχεια η στοίχιση γινόταν ανά τάξεις και τμήματα, χώρια τα αγόρια απ' τα κορίτσια, σε συγκεκριμένες πάντα θέσεις. Για την τήρηση αυτής της αυστηρής πειθαρχίας κατέβαινε ένας άντρας δάσκαλος κάτω κι επιθεωρούσε από κοντά. Όταν βεβαιωνόταν ότι όλα είναι όπως πρέπει, τότε ο διευθυντής φώναζε έναν μαθητή/τρια στην τύχη να πει την προσευχή. Αλίμονό του/της αν δεν την ήξερε ή αν μπερδεύονταν λόγω άγχους. Γινότανε ρεζίλι στην αυλή μπροστά σε όλο το σχολείο και ο διευθυντής του/της έκανε σύσταση. Σε αυτήν την περίπτωση φώναζε άλλον/ην να ανέβει τα σκαλιά και να πει την προσευχή. Το χειμώνα η ίδια ιστορία επαναλαμβανόταν μέσα σε κάθε αίθουσα ξέχωρα. Τότε ο δάσκαλος αναλάμβανε στο τμήμα του να καλέσει έναν μαθητή/τρια να πει την προσευχή βάζοντας όλη την τάξη να κάθεται όρθια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σχολείο

Απαραίτητη ήταν και η παρουσία μας στην εκκλησία που μας πήγαιναν υποχρεωτικά μια φορά τον μήνα. Αφού μας μάζευαν όλους στις αίθουσες και έπαιρναν απουσίες, μας κατεύθυναν προς τον οίκο του θεού. Στη διαδρομή όμως εκδηλώνονταν διάφορες κοπάνες, μιας και αρκετά αγόρια προτιμούσαν το ποδόσφαιρο με πληγιασμένα γόνατα στις λάσπες και τις αλάνες από τη δήλωση υποταγής κι ευλάβειας σε έναν άγνωστο και βαρετό τύπο.

Ορισμένες φορές την άνοιξη γινόταν και η έπαρση σημαίας. Μετά την προσευχή φώναζαν δύο παιδιά για να ανεβοκατεβάσουν τη σημαία βάζοντας όλο το σχολείο να τραγουδάει τον εθνικό ύμνο. Η διαδρομή στα σχολινιά έπρεπε να συμβαδίζει με τους στίχους. Θυμάμαι μια φορά που με φώναξαν γι αυτή τη δουλειά κι εγώ μπέρδεψα από το άγχος μου σε τέτοιο σημείο τα σχολινιά ακινητοποιώντας τη σημαία κάπου στην μέση, ώστε έκαναν μια ολόκληρη μέρα να την ξεμπλέξουν. Δεν με φώναξαν ποτέ ξανά γι αυτή την αγγαρεία.

Για να τονώσουν το εθνικό φρόνημα, μας μάθαιναν και διάφορα εμβατήρια, στρατιωτικά όπως «περνάει ο στρατός της Ελλάδος φρουρός», εθνικιστικά όπως «μακεδονία ξακουστή», χριστιανοορθόδοξα όπως «την υπερμάχω στρατηγό τα νικητήρια». Παράλληλα, τις παραμονές των εθνικών εορτών πήγαιναν τις μεγάλες τάξεις (5η και 6η) σε σινεμά στις πρωινές προβολές για να δούν ταινίες όπως «παύλος μελάς», «όχι», «παπαφλέσσας», κ.α.. Υποχρεωτική ήταν και η συμμετοχή της 6ης στην παρέλαση (25/3 και 28/10) για την οποία μας κάνανε εντατικές πρόβες στο προαύλιο ώστε να μη χάνουμε τον βηματισμό. Το γεγονός συνεπαγόταν την αγορά των ανάλογων ρούχων τα οποία έπρεπε να πληρώσει από το υστέρημά της η οικογένεια. Οι δάσκαλοι/ες για να καταφέρουν να επιβάλλουν το σύστημα που υπηρετούσαν στα μικρά παιδιά, ασκούσαν τρομοκρατία διαφόρων ειδών. Όπως, τιμωρία όρθιος στον τοίχο με την πλάτη γυρισμένη, αποχώρηση από την τάξη μέχρι το τέλος της ώρας, αναφορά και παρουσία στον διευθυντή, απαίτηση παρουσίας κηδεμόνων, να γράψεις εκατοντάδες φορές την επιθυμία του δασκάλου σου, απειλές του στυλ: δεν είσαι χριστιανός εσύ, δε θα γίνεις ποτέ άνθρωπος και τέλος ο αποκλεισμός από όλα τα σχολεία της περιοχής σου. Η πιο επώδυνη στην επιβολή της όμως ήταν το ξύλο με τα χέρια ή με την βέργα που κουβαλούσαν. Ορισμένοι δάσκαλοι έδειχναν ιδιαίτερο ζήλο όταν χτυπούσαν για παραδειγματισμό μπροστά σε όλη την τάξη κάποιον μαθητή. Τον φώναζαν να ανέβει στο βάθρο του δασκάλου για να του τραβήξουν το αυτί, ταρακουνώντας όλο το κεφάλι του ή του τραβούσαν τα μαλλιά μπροστά από τα αυτιά. Κάποιες φορές το ξύλο συνεχίζονταν με βροντερά χαστούκια στα μάγουλα ή με σφαλίδες στο πίσω μέρος του κεφαλιού, κάνοντας το παιδί να αναποκοκκινίσει και να ζαλιστεί. Όσο για τις βέργες, δεν ήταν λίγες οι φορές που από τη δύναμη που τις κατέβαζαν κι όχι απαραίτητα στην ανοιχτή παλάμη, αλλά και στην πλάτη, στα πλευρά, στον κώλο και τα μπούτια, αυτές να σπάνε και να ζητάνε απ' τους γονείς του μαθητή να αγοράσουν στον δάσκαλο καινούρια βέργα για να συνεχίσει το λειτούργημά του.

Εκτός από τα παραπάνω όμως, ήταν και ο παραδειγματισμός του κακού μαθητή. Όταν κάποιος ήταν αδύνατος στα μαθήματα, υπήρχαν δάσκαλοι που έβαζαν το παιδί να διαβάσει όρθιος, μπροστά σε όλη την αίθουσα, τις λάθος απαντήσεις στο διαγώνισμα ή τη «γελοία» έκθεση που είχε γράψει, έτσι ώστε η διαπόμπευση αυτή να γίνει ανέκδοτο στους υπόλοιπους για βδομάδες. Εμφανής ήταν και η διαφορετική αντιμετώπιση των ζωντανών πλουσιόπαιδων με αυτή των φτωχών «προβληματικών» παιδιών. Οι τιμωρίες στα πλουσιόπαιδα ήταν ανύπαρκτες και οι συστάσεις στους γονείς γινόταν πάντα μέσω τηλεφώνου. Θυμάμαι τον διευθυντή του δημοτικού, ο οποίος λόγω παλιοχαρακτήρα δεν καταδεχόταν να μιλήσει στο σύνολο των παιδιών εκτός σχολείου. Εξαίρεση αποτελούσαν τα παιδιά των οποίων οι γονείς είχαν κάνει γενναία δώρα στην αφεντιά του, σα δείγμα ευγνωμοσύνης για την κατανόηση και το ήθος του.

Ο τρόμος όλων των δασκάλων όμως στο δημοτικό, ήταν ο επιθεωρητής. Όταν έσκαγε επιθεωρητής για να ελέγξει πώς γινόταν το μάθημα στο σχολείο παρατηρούσες στα πρόσωπα των δασκάλων παρόμοιες εκφράσεις με αυτές των παιδιών όταν εξετάζονταν. Γι αυτό και φορώντας το καλό τους κουστούμι πρότειναν για εξέταση τις διάνοιες του τμήματος.

Θυμάμαι στις πρώτες τάξεις του δημοτικού που αγόρια και κορίτσια ήταν υποχρεωμένα να φοράνε εκείνες τις απαίσιες πανομοιότυπες γαλάζιες ποδιές με τον άσπρο γιακά κι όλα τα βιβλία στην πρώτη σελίδα είχαν το σύμβολο του στρατιωτικού πραξικοπήματος της 21/4, τον φοίνικα με τον φαντάρο. Όπως επίσης ότι στα πάρτυ που έκανε το σχολείο σε αίθουσες ξενοδοχείων στις γι-

ορτές (χριστούγεννα, απόκριες) οι μπάντες είχαν προσθέσει ορισμένες προτάσεις στους στίχους, όπως «γανκα χορεύει και ο βασιλιάς», «ψωμί κι ελιά και τον κώτσο βασιλιά». Σε μια εθνική εορτή (δε θυμάμαι αν ήταν 25/3 ή 28/10) που ο πατέρας μου δεν είχε βγάλει την ελληνική σημαία στο μπαλκόνι της πολυκατοικίας λόγω αμέλειας, μας χτύπησε το θυροτηλέφωνο ένας χωροφύλακας (που ήξερε πιο αντιστοιχούσε σε κάθε μπαλκόνι) και διέταξε να βγάλουμε αμέσως έξω το εθνικό σύμβολο.

Στο Γυμνάσιο

Αν εξαιρέσεις ορισμένες μειοψηφίες καθηγητών που έκαναν εμφανή τη διαφωνία τους στις τιμωρίες και τον τρόπο διδασκαλίας στην πλειοψηφία των συναδέλφων τους, οι ίδιες συνθήκες επικρατούσαν και στο γυμνάσιο. Μόνο που εδώ υπήρχαν και παιδιά που δεν ήταν διατεθειμένα να σκύβουν το κεφάλι στις προσταγές των καθηγητών κι αυτό έκανε την αντιπαράθεση πιο έντονη. Η σύγκρουση αυτή έκανε παιδιά που δε γνωρίζονταν πριν μεταξύ τους να δημιουργήσουν φιλικές σχέσεις που ορισμένες φορές έπαιρνε την μορφή της αλληλεγγύης. Οι κόντρες μέσα στις αίθουσες και στους διαδρόμους ήταν σε ημερήσια διάταξη. Μας αντιμετώπιζαν σαν ένα μίasma που έπρεπε να κατασταλεί πριν πάρει διαστάσεις. Το άγχος τους γινόταν μίσος και η αθωότητά μας οργή. Αν ήθελες να μάθεις γράμματα, έπρεπε να κάνεις έναν διαχωρισμό ανάμεσα στο συναίσθημα και στα μαθήματα, πράγμα ενδεχομένως δύσκολο για ένα παιδί 13-15 χρόνων.

Ο θρησκευτικός ήταν μισογύνης, μιλούσε ειρωνικά στα κορίτσια, τους απαγόρευε να φοράνε παντελόνια και δεν άφηνε ευκαιρία να δηλώσει τις αντισημιτικές του απόψεις. Μια φορά μας είχε πιάσει να κάνουμε κοπάνα με έναν συμμαθητή από το ίδιο τμήμα και μας εκβίαζε μισό χρόνο να είμαστε «εντάξει» στο μάθημά του, αλλιώς θα ανέφερε την κοπάνα στον γυμνασιάρχη. Όσπου τον βαρεθήκαμε και τον σιχτιρίσαμε μπροστά σε όλη την αίθουσα και μας έστειλε στο μεγάλο αφεντικό για αποβολή. Ο ιστορικός της τάξης μας ήταν «σταλίνας» και δε διαπραγματευόταν τον αυταρχικό τρόπο που εξιστορούσε τις πολιτικο-κοινωνικές προεκτάσεις των σημαντικών γεγονότων που περιέχονταν στα ελλιπή βιβλία μας. Ο δεύτερος ιστορικός που δίδασκε στις άλλες τάξεις ήταν φασίστας, στις προεκλογικές περιόδους κυκλοφορούσε εκτός σχολείου με κονκάρδα της επέν. Δε γούσταρε τους μαλλιάδες, τα παντελόνια σωλήνες και τα αμάνικα μπλουζάκια. Έκανε εφόδους στις τουαλέτες για

να δει ποιοι κάπνιζαν κι αν έπιανε κάποιον επ' αυτοφώρω τον έβαζε να το σβήσει και τον υποχρέωνε να κουβαλήσει την γόπα μέχρι το γραφείο του γυμνασιάρχη, κρατώντάς τον σα γνήσιος δεσμοφύλακας από το μπράτσο. Στις εκδρομές μύριζε το στόμα των παιδιών για να δει αν έπιναν αλκοόλ. Κρυβόταν πίσω από τις κουρτίνες των παραθύρων του γυμνασίου, για να παρακολουθεί ποια κορίτσια έκαναν παρέα με τα αγόρια κι αν έπιανε κάποια να φιλιούνται στις τουαλέτες το μάθαινε όλο το γυμνάσιο.

Μια φορά θυμάμαι με είχε σταματήσει στην εσωτερική είσοδο του σχολικού κτηρίου για να δει τι γράφανε οι τέσσερις κονκάρδες που φορούσα πάνω από τις τσέπες του στρατιωτικού λαδί αμπεχονού μου: I hate school, I hate work, Fuck off and die, Too drunk to fuck. Αυτόματα η απόπειρα μετάφρασης στα ελληνικά από μέρους του σταμάτησε, σούφρωσε τα φρύδια του, ανασήκωσε το τσιγκελωτό μουστάκι του και με ρώτησε αν γνωρίζω τι γράφουνε. Όταν του απάντησα καταφατικά, μου απαγόρευσε να τις ξαναφορέσω στο σχολείο, πράγμα το οποίο δεν έγινε μιας κι εγώ δεν ήθελα να τις αποχωριστώ. Μια άλλη φορά καλοκαιράκι, μου την είχε στημένη στον διάδρομο του γυμνασίου για να μου την πει για ένα αμάνικο μπλουζάκι που φορούσα κι έγραφε sid vicious dead. Με το που τον προσπερνάω, με αρπάζει απ' το γυμνό μου μπράτσο και με τραβάει πίσω στην άκρη για να μην φαινόμαστε. Ήταν αρκετά κοντός κι είχαμε με μικρή διαφορά σχεδόν το ίδιο ύψος.

- Βγάλε αυτήν την μπλούζα από μόνος σου, μου λέει.

- Και πώς θα κυκλοφορώ μετά, γυμνός; του απαντάω.

Αυτός, καρφώνοντας τα μάτια του στο βλέμμα μου, μου ξαναλέει επιτακτικά:

- Βγάλε αυτήν την μπλούζα αμέσως!

- Δεν έχω άλλη μπλούζα μαζί μου, του λέω.

Χωρίς άλλη κουβέντα μου ρίχνει ένα δυνατό χαστούκι στο αριστερό μου μάγουλο.

- Θα την βγάλεις τώρα; ρωτάει.

- Δεν βγάζω τίποτα! Του απαντάω και πριν προλάβω να σηκώσω το κεφάλι μου, δεύτερο χαστούκι στο δεξί μάγουλο. Ευτυχώς φάντης μπαστούνι, εμφανίστηκε η φιλόλογος που με συμπαθούσε πολύ και με έσωσε.

Ο γυμνασιάρχης που ήτανε μαθηματικός μοίραζε αποβολές με την καλημέρα. Για την εμφάνιση (είχε φάει στράβωμα με τα μαύρα δερμάτινα μπουφάν), αν τολμούσες να αντιμιλήσεις, ακόμα κι αν δεν ήσουν διαβασμένος στο μάθημά του. Τον θυμάμαι να ρίχνει αποβολές επειδή κάναμε αποχή από τα μαθήματα και καθόμασταν έξω στην αυλή εις ένδειξη συμπαράστασης σε τιμωρημένους συμμαθητές μας. Εκείνη την εποχή υπήρχε συγκεκριμένος αριθμός δικαιολογημένων κι αδικαιολόγητων απουσιών που μπορούσες να κάνεις, με αποτέλεσμα να έχει ελαχιστοποιηθεί η δυνατότητα της κοπάνας. Μου είχαν ρίξει αποβολή μέχρι και την ημέρα που μου είχε πέσει το φλουρί στην βασιλόπιτα για κάτι άσχετο που είχε γίνει πριν μέρες.

Η άρνηση

Στην γ' γυμνασίου συνειδητοποίησα το παιχνίδι που παιζόταν κεκλεισμένων των θυρών. Σιγά μην με κάνουν αυτοί (οι καθηγητές) άνθρωπο. Μόνος μου θα γίνω άνθρωπος, παρέα με τους φίλους μου. Θα αλητέψω και στο δρόμο θα καλλιεργήσω την ηθική μου. Η αντιπαράθεση με το κατεστημένο ήρθε από πολύ νωρίς. Οι καυγάδες με τους καθηγητές ήτανε συχνοί και ψυχοφθόροι. Δεν ήταν όμως συνειδητή επιλογή, έβγαине αυθόρμητα. Όταν δεν κοιτάς στο πάτωμα όταν σου μιλάνε αλλά στα μάτια, όταν αντιμιλάς χωρίς να δέχεσαι την υπακοή ως νόμο, πρέπει να είσαι έτοιμος για τις επιπτώσεις. Η ίδια σύγκρουση μεταφέρθηκε και στη γειτονιά με τους συντηρητικούς, τα μικρά αφεντικά και τους ρουφιάνους του καθωσπρεπισμού. Συχνά προκαλούσα την αγανάκτηση των «μεγάλων» ανθρώπων, όταν αρνιόμουν να αποδεχτώ τον ιεραρχικό ρόλο της κοινωνίας.

Γι αυτό κι εγώ προτιμούσα τις κοπάνες και τις βόλτες στα πάρκα και τις πλατείες. Αγαπημένη παρέα οι αδέσποτοι σκύλοι που βρίσκαμε να τριγυρνάνε έξω τεμπελιάζοντας. Μου άρεσε να μοιράζομαι την προσωρινή ελευθερία μου μαζί τους, αλητεύοντας στους δρόμους χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Αντίθετα όμως όταν τους συναντούσα στον δρόμο για το σχολείο κι αργότερα πηγαίνοντας στη δουλειά, μ' έπιανε μελαγχολία γιατί δεν μπορούσα να τους ακολουθήσω. Ενώ αυτοί συνέχιζαν την βόλτα τους, εγώ οδηγούσα τα πόδια μου προς τη σκλαβιά. Ένα άλλο πρόβλημα της αγοροπαρέας ήταν ότι ποτέ στις κοπάνες δεν ερχόταν μαζί μας κορίτσια. Όσες ανήθικες προτάσεις κι αν είχαμε κάνει δεν καταφέραμε να τα δελεάσουμε. Τα περισσότερα ήτανε ντροπαλά και από αυστηρά σπίτια. Ακόμα κι αν σε γουστάρανε τότε, το μάθαινες μετά από χρόνια που δεν είχε καμιά σημασία πια. Η έλλειψη του έρωτα στους έφηβους είναι σαν τη στέρηση της σοκολάτας στα παιδιά.

Χρόνια ολόκληρα περάσαμε μέσα σε αυτά τα αυταρχικά κίτρινα κτίρια με τον αντίλαλο στην αυλή, τις βρώμικες τουαλέτες και τις κρυφές κλειδωμένες αίθουσες στα υπόγεια που ποτέ δεν είδαμε από μέσα.

	<p>(1) <i>φονιάδα</i></p> <p>17-1-83 Έκθεση 6^η «Η προσωπικότητα μου» <i>ή Γιώργος</i></p> <p><i>Σ</i></p>
--	--

Έψαχνα για δουλειά χωρίς ειδικότητα κι ευθύνες, σε χαλαρό περιβάλλον κι αντιμετώπιση θετικά την πρόταση κάτι γνωστών για δουλειά ως μοντέλο. Είμαι εξοικειωμένος με τη γύμνια απ' τον εκποιοθήσεως γυμνισμό των καλοκαιριών και τα σχόλια κάτι τρίτων ξενέρωτων του στυλ: καλά δε ντρέπεσαι να σε ζωγραφίζουν γυμνό; κι αν σου σηκωθεί τι γίνεται; Θα σου τύχει και κάνα τυχερό (γαμήσι)! μ' άφηναν ανεπηρέαστο.

Η δική μου άποψη περί τέχνης βέβαια ήταν περισσότερο μια αντίληψη υποκειμενικών συναισθημάτων έξω από κανόνες, ειδικούς, εμπόρους και συμβιβασμούς. Βλέπε αναρχοπάνκ δηλαδή. Όσο για το πανεπιστήμιο, το 'χα χεσμένο μαζί με τις αξίες, τα μαθήματα και τους καθηγητές του. Στο μυαλό μου ισοδυναμούσε με στέρηση ελευθερίας και αναγκαστική εκμάθηση άχρηστων πληροφοριών. Παρόλα αυτά γνώριζα το χώρο αρκετών σχολών, λόγω συναυλιών, συνελεύσεων και αφισοκολλήσεων που γινόταν εκεί. Προτιμούσα ν' αλητεύω και να ορίζω εγώ το χρόνο, τις σχέσεις και τα ενδιαφέροντά μου, αντιμετωπίζοντας ειρωνικά το κομμάτι των φοιτητών που το 'παιζαν προσδευτικά φρικιά ξερόλες, που όταν γυρνούσαν στα χωριά τους θα γινόταν κι αυτοί με τη σειρά τους νέα αφεντικά.

Η σχέση μου με τους καθηγητές απ' την

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΜΟΝΤΕΛΟ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

ή αλλιώς: ζωντανό πρότυπο
για το μάθημα
των εικαστικών στο Α.Π.Θ.

εμπειρία που είχα μαζί τους σε δημοτικό – γυμνάσιο, ήταν σημαδεμένη από απογοήτευση και αντιπάθεια.

Η χρηματική ανάγκη όμως μ' έκανε να δω πως οι προδιαγραφές της δουλειάς στην καλών τεχνών ταίριαζε μ' αυτό που έψαχνα κι έτσι αποφάσισα να πάω.

Την πρώτη μέρα στη δουλειά, μας έκαναν ενημέρωση για το τι θέλουν από εμάς. «Πάνω απ' όλα πρέπει να είσαι ταγμένος στην τέχνη για να κάνεις αυτή τη δουλειά. Αυτό που κάνετε εσείς πρέπει να το βλέπετε ως κοινωνικό λειτουργήμα. Σκοπός σας είναι να βοηθάτε τα παιδιά εδώ να γίνουν αυριανοί καλλιτέχνες και να προσφέρουν στο σύνολο με την εργασία

τους. Αν έχετε έρθει με το σκεπτικό ότι εδώ απλώς δουλεύετε για να βγάλετε λεφτά, τότε δεν κάνετε γι' αυτό που σας θέλουμε. Το δεύτερο πράγμα που θέλουμε από εσάς είναι ν' αντέχετε στην ακινησία, γιατί η βασική απαίτηση για την εκπλήρωση του έργου βρίσκεται στη δική σας αντοχή στην ακινησία (όπως τα σκιάχτρα και τα πτώματα, σκέφτηκα). Γι' αυτό θα πρέπει να έχετε καλή διάθεση και να δέχεστε καλοπροαίρετα τις απαιτήσεις των παιδιών. Το τρίτο που θέλουμε είναι η συνέπεια. Επειδή οι πόζες είναι συγκεκριμένου χρόνου, έχει μεγάλη σημασία το πόσο συνεπείς είστε όταν έρχεστε εδώ».

Βέβαια κανείς απ' τους υπεύθυνους δεν μίλησε για τις συνθήκες υγιεινής και προστασίας από ορθοπαιδικές καταπονήσεις που απαιτούνται για την τέλεση της πόζας και είναι ανύπαρκτες. Μέσα στα εργαστήρια η θέρμανση είναι σε συγκεκριμένα μέρη μ' αποτέλεσμα άλλα σημεία του κορμιού να καίγονται κι άλλα να παγώνουν. Οι λακ που στερεοποιούν το ζωγραφικό κάρβουνο, το νέφτι και τα χημικά λάδια που χρησιμοποιούνται κάνουν την ατμόσφαιρα αποπνικτική προκαλώντας ζαλάδες, πονοκεφάλους και δερματικές αλλεργίες. Η σύνθεση στο πάλκο πολλές φορές αποτελείται από σκουπίδια: σκουριασμένα σίδερα, ξύλα με καρφιά, βρώμικα πανιά, ιστούς από αράχνες και ποντικοκούραδα, σαραβαλιασμένες καρέκλες και κατουρημένες πολυθρόνες που περνάς ώρες ολόκληρες επάνω τους και που μόνο ορθοπεδικές δεν είναι, ενώ σαν εργαλείο αυτής της ιδιόμορφης δουλειάς θα 'πρεπε να είναι. Το πιο επίπονο όμως είναι η δικτατορία της ακινησίας. Το καθηλωμένο κορμί μετά την 3η – 4η μέρα της πόζας αρχίζει να διαμαρτύρεται εκδηλώνοντας διάφορους πόνους σε διαφορετικά σημεία, λόγω καθημερινής επανάληψης της ακίνητης στάσης, οι οποίοι σε συνοδεύουν για βδομάδες και στην αρχή είναι ήπιοι, αλλά όσο πιέζεις εσύ το κορμί σου να παραμείνει στην ίδια αυταρχική στάση, τόσο πιέζουν κι αυτοί γι' αλλαγή. Πόνος στον αυχένα, στους ώμους, στη μέση, στα γόνατα, πονοκέφαλος απ' το συνοθύλευμα των μυρωδιών που κυριαρχούν εκεί μέσα. Ενοχλήσεις που σταδιακά μαθαίνεις να υπομένεις ανάμεσα στα παράπονα και τη γκρίνια για το πόσο ακριβής μέχρι χιλιοστού σε σχέση με χθες ή με την προηγούμενη εβδομάδα είναι η κλίση του κορμιού σου. Το πιο δύσκολο όμως είναι η καταστολή που κάνεις στα νεύρα σου, όταν αυτά με τη σειρά τους αρχίζουν να ενοχλούνται απ' την καθολι-

κή ακινησία. Τότε προσπαθείς με διάφορες σκέψεις και εικόνες να κάνεις το μυαλό σου να ταξιδέψει μακριά από αυτό το μονότονο κουραστικό περιβάλλον, προσπάθεια όμως που τελειώνει άδοξα επαναφέροντάς σε στο παρόν, λόγω της συχνής παρατήρησης του ρολογιού που μετράει το χρόνο της πόζας. Έτσι αποκτάς μια ψυχοφθόρα εξάρτηση απ' το ρολόι που σε κάνει να κουνάς τα μάτια σου δεξιά κι αριστερά μέχρι να διαμαρτυρηθεί κάποιος απ' τους ζωγράφους ότι δεν τον αφήνεις να σου ζωγραφίσει τα μάτια. Να μην τα βλέπουμε όλα όμως και τόσο χάλια. Δεν είναι παρά μια δουλειά σαν όλες τις άλλες, που εμπρός στον εκβιασμό της ανεργίας, αναγκάζεσαι να της παραχωρήσεις το σώμα και το χρόνο σου. Αν μπορέσεις να φτιάξεις και μια μορφή αντιπαλότητας εκεί μέσα ενάντια στη χειραφετημένη έκφραση και στην καριέρα εκπαίδευσης ακόμα καλύτερα.

Όροι Ατομικής Σύμβασης Εργασίας Ορισμένου Χρόνου

...Δύνатаι καθένας από τους συμβαλλόμενους να καταγγείλει την παρούσα σύμβαση χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση και πριν από τη λήξη της για σπουδαίο λόγο. Ως σπουδαίος λόγος θεωρείται εκτός των άλλων η παράβαση των όρων του παρόντος συμφωνητικού: η ανάρμοστη συμπεριφορά του μισθωτού έναντι της εργοδοσίας, των μαθητών και των καθηγητών, η έλλειψη πνεύματος συνεργασίας, η εριστικότητα του χαρακτήρα του μισθω-

του, η υβριστική και απρεπής συμπεριφορά, η παράβαση της υποχρέωσης πίστης.

Η παραπάνω απαρίθμηση έχει ενδεικτικό και όχι περιοριστικό χαρακτήρα καθ' όσον σπουδαίο λόγο αποτελεί και κάθε γεγονός που διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της αναληφθείσης εργασίας και την καλή εξυπηρέτηση των μαθητών και καθηγητών.

blue moon... you saw me standing alone

Η σελήνη είναι η παρέα των μοναχικών, η παρηγοριά των απελπισμένων. Σκοπός της είναι να φωτίζει το σκοτάδι. Είναι το κόσμημα της θλιβερής μητρόπολης. Αρκεί να 'χεις το θάρρος να σηκώσεις το κεφάλι σου ψηλά και να την κοιτάξεις κατάματα.

Είναι οι ανταύγκες στα δίδυμα κύματα της θάλασσας που κυριαρχούν στο απόλυτο σκοτάδι. Είναι αυτή που εμπιστεύονται οι εραστές για τα σιωπηλά μηνύματά τους, ελπίζοντας ότι το ταίρι τους είναι καλά. Είναι η συντροφιά των φυλακισμένων που τους βοηθάει να γεμίσουν το κουράγιο τους, φωτίζοντας το σκοτάδι που τους περιβάλλει.

Είναι απόμακρη, ελεύθερη κι αμόλυντη.

Είναι όμορφη ακόμη κι όταν καθρεφτίζεται μέσα στα λασπόνερα ενός βρώμικου αδιέξοδου στενού.

Η λάμψη της περνάει μέσα από παντζούρια, φινιστρίνια, χαρμάδες και συρματοπλέγματα.

Χωρίς καμιά διακριτικότητα, έρχεται να σου χαϊδέψει το κορμί και να σου ζεστάνει την καρδιά.

Αυτό το ασημένιο φως ήτανε που φώτιζε τις δύο γέρικες παλάμες που χάιδευαν ένα παλιό χοντρό άλμπουμ φωτογραφιών, ψηλαφίζοντας την καλοδιατηρημένη επιφάνειά του, από άκρη σε άκρη.

Το σεληνόφως έμπαινε στο σκοτεινό δωμάτιο απ' το τζάμι της ξύλινης μπαλκονόπορτας, σαν να έδινε παρόν σ' ένα προκαθορισμένο ραντεβού για το οποίο ο «οικοδεσπότης» είχε φροντίσει να μην υπάρχει κανένα εμπόδιο ανάμεσά τους. Είχε ανοίξει τα σαπισμένα παντζούρια διάπλατα και είχε τραβήξει τη διάφανη κουρτίνα στην άκρη. Επίσης, είχε αποκλείσει οποιαδήποτε πηγή φωτός που ενδεχομένως θα λειτουργούσε ανταγωνιστικά.

Η συνάντηση ήτανε οικεία, σιωπηλή και ευχάριστη. Οι ενοχλητικές φωνές που ακούγονταν απ' την κλεισμένη πόρτα πίσω του, δεν ήταν ικανές να του χαλάσουν την ατμόσφαιρα. Παίρνοντας βαθιές – αργές εισπνοές, άνοιξε αργά την πρώτη σελίδα του άλμπουμ.

Οι πρώτες ασπρόμαυρες φωτογραφίες ήταν απ' την παιδική του ηλικία. Τότε που ήτανε ένα μικρό, στρουμπουλό αγόρι με καστανόξανθες μπούκλες. Τότε που χόρταινε φιλιά και ζεστές αγκαλιές μακριά απ' τις έγνοιες του κόσμου, απολαμβάνοντας τη ζεστή θαλπωρή του σπιτιού, καταβροχθίζοντας γλυκά και σοκολάτες που τόσο αγαπούσε. Δενότανε τόσο πολύ με τα δεκάδες παιχνίδια του, ώστε έτρεφε ιδιαίτερη αγάπη για το καθένα ξεχωριστά. Λάτρευε να πηγαίνει στο λούνα-παρκ κι ιδιαίτερα ν' ανεβαίνει στ' αλογάκια που γύριζαν γύρω – γύρω (carousel) υπό τους ήχους ορχηστρικών μελωδιών, με την μητέρα του από δίπλα να τον παρακολουθεί στοργικά και να πληρώνει τις γύρες του.

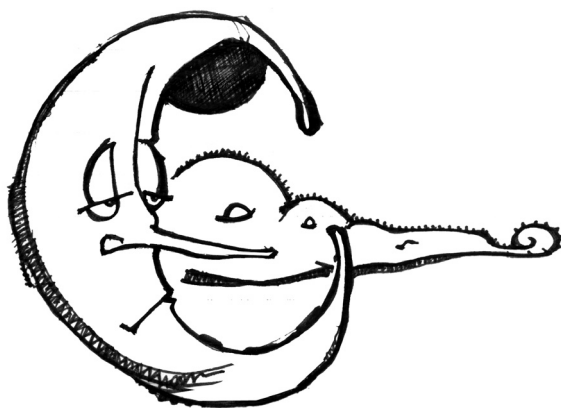
Τ' αγόρι μεγάλωσε παίζοντας παιχνίδια του δρόμου όπως κρυφτό, τζαμί, μακριά γαϊδούρα, μπίλιες... Και μαζί με τους φίλους του τριγυρνούσαν σε γειτονιές και αλάνες εξερευνώντας εγκαταλειμμένα σπίτια με μυστικά υπόγεια, αναζητώντας έτσι καινούρια μυστήρια να ταΐσουν την φαντασία τους.

Είχε διαγράψει τους κανόνες καθωσπρεπισμού από μέσα του και διάβαινε το δικό του δρόμο. Ορισμένες φορές που του ερχότανε κατούρημα στον ύπνο του, έβγαине στο μπαλκόνι του δωματίου του που ήτανε στον 4ο όροφο κι έβλεπε στον ακάλυπτο στο πίσω μέρος της πολυκατοικίας, ο οποίος ήταν γεμάτος γάτες. Χωρίς δισταγμό έβγαζε το πουλί του έξω από τα κάγκελα μέσα στο απόλυτο σκοτάδι και τα άφηνε ελεύθερα να πετάξουν στο κενό. Λάτρευε αυτήν την αίσθηση ανακούφισης αφ' υψηλού. Μόνο που ο θόρυβος που έκαναν, όταν βρίσκανε στη λαμαρινένια σκεπή που είχε βάλει η κυρία που έμενε στο ισόγειο για να γλιτώνει από τα σκουπίδια που πετούσανε οι από πάνω, την έκανε να διαμαρτύρεται ουρλιάζοντας μέσα στα άγρια μεσάνυχτα για το ποίο παλιόπαιδο είχε αυτήν τη βρωμερή συνήθεια. Μόνο οι γάτες γνώριζαν το μυστικό αλλά δεν φαινόταν διατεθειμένες να το μαρτυρήσουν μιας και ο φίλος τους, τους πετούσε συχνά μεζεδάκια από το μπαλκόνι.

Τα χρόνια πέρασαν, τώρα πλέον είναι ένα αδύνατο παιδί με καστανά μαλλιά, φοράει ένα κανελί καστόρινο κοντό σακάκι κι ένα κοκκινοπράσινο καρό κασκόλ από μέσα. Γυρίζει με τις μικρές φίλες του στα στενά καλντερίμια που μυρίζουν ξυλόσομπα και μοιράζονται παρέα ζεστό σταφιδόψωμο και ψητά κάστανα. Του αρέσει να τον κερνάνε ζεστό τσάι σε αστείες κούπες και να κάνει σχέδια που θα πραγματοποιήσει την άλλη μέρα το πρωί.

Η μητέρα του είναι όμορφη κι ορισμένοι φίλοι του την λιγουρεύονται, είναι αρκετά ευαίσθητη ώστε ν' απομονώνεται χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Έχει υπέροχη λεπτή φωνή, την οποία χρησιμοποιεί όταν είναι ευδιάθετη, διασκευάζοντας παλιά τραγούδια, προκαλώντας το σεβασμό όσων τυχαίνει να την ακούνε.

Τα μεσημέρια που γυρνάει στο σπίτι τους, τον υποδέχεται η μυρωδιά του ζεστού φαγητού. Η οικονομική τους κατάσταση δεν είναι ιδιαίτερα καλή αλλά πάντα υπάρχει ένα πιάτο φαΐ. Άλλες φορές συνδύαζε τις ολοήμερες περιηγήσεις του με την «τράκα» στους περαστικούς. Το να ζητούσες από αγνώστους λεφτά στους δρόμους της θεσσαλονίκης ήταν ένα είδος μεροκάματου. Υπήρχαν άνθρωποι που σε βλέπανε σαν πατημένο σκατό κι άλλοι που δεν καταδεχόταν καν να σε κοιτάξουν, όχι να σου απαντήσουν. Χώρια τους φασίστες και τους ασφαλίτες που κυκλοφορούσαν κι ήταν πάντα πρόθυμοι να σε βρίσουν ή να σε χτυπήσουν. Το παν ήταν να μάθαινες να ψυχολογείς τον άνθρωπο από κάποια μέτρα μακριά πριν σε πλησιάσει. Απ' το βλέμμα του, τα ρούχα του και το πώς βαδίζει. Αλλά πάντα υπήρχαν και οι εκπλήξεις. Είχαν ανακαλύψει τα 2 – 3 πιο φτηνά και βρώμικα σαντουιτσάδικα του κέντρου και κανόνιζαν να 'χουν το ανάλογο αποθεματικό στις τσέπες τους.

Το αγόρι βέβαια δεν το πείραζαν καθόλου αυτά τ' ανύπαρκτα προβλήματα, χόρταινε με την ελευθερία του και γέμιζε με την φαντασία του. Του άρεζε να χαζεύει τη απόμακρη σελήνη εκεί ψηλά στο σκοτεινό ουρανό και να κάνει όνειρα.

Τα βράδια του καλοκαιριού ξενυχτούσαν στα πάρκα της παραλίας παρέα με τη θάλασσα και τ' άστρα ή τριγυρνούσαν στους έρημους δρόμους χαζεύοντας χαζές βιτρίνες και μαζεύοντας γόπες από το πεζοδρόμιο. Η νύχτα τους γοήτευε ιδιαίτερα. Αφήνονταν ολοκληρωτικά στους ρυθμούς της, αισθάνονταν σαν τους ανήλικους εραστές της. Δεν ήταν λίγες οι φορές που στην παρέα προσθέτονταν αυθόρμητα περιπλανώμενοι σκύλοι κι όλοι μαζί απολάμβαναν την ανέμελη βόλτα μέχρι τη στιγμή που οι μπάτσοι θα τους προσήγαγαν για εξακρίβωση (μιας και οι «σωστοί» άνθρωποι κοιμούνταν τέτοιες ώρες και δεν τριγυρνούν στους άδειους δρόμους) και οι σκύλοι θα συνέχιζαν μόνοι τη βόλτα περιμένοντας το επόμενο ακαθόριστο ραντεβού μιας άγνωστης παρέας.

Τα γέρικα δάκτυλα συνέχισαν να γυρίζουν μ' ευλάβεια τις κίτρινες σελίδες του αγαπημένου άλμπουμ που του προξενούσαν βαθιά συγκίνηση και τον έκαναν ν' αναπολεί το παρελθόν μ' ανάμεικτα συναισθήματα, τα οποία φαινότανε να τον λυτρώνουνε απ' τον λήθαργο της τωρινής ανυπαρξίας του.

Να, εδώ, που έλεγε τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα παρέα με τους φίλους του. Ορισμένες φορές τους τυχαίνανε κάτι μυστήριιο τύποι που με τη συμπεριφορά τους δίναν αφορμές για πειράγματα αναμεταξύ τους, άλλοτε με δόσεις χιούμορ κι άλλοτε με δόσεις μυστηρίου.

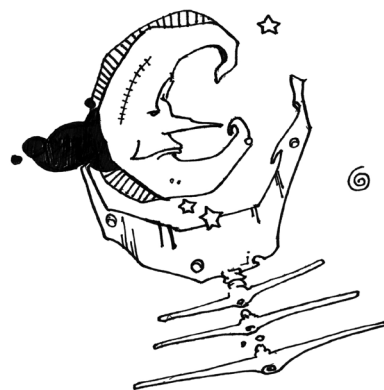
Θυμήθηκε μια φορά που τους άνοιξε ένας ηλικιωμένος άντρας με ριγέ пуτζάμες, σκούρα βυσσινί κοντή ρόμπα και καφέ παντόφλες. Ήτανε ψηλός, αδύνατος, μ' άσπρα αραιά μαλλιά στα πλάγια και μεγάλη φαλάκρα με φακίδες στο κέντρο. Φαινόταν αδύναμος κι άρρωστος, το χλωμό του πρόσωπο ήτανε κρύο κι ανέκφραστο, μαρτυρώντας έτσι μια αυστηρή πειθαρχία.

Άνοιξε τη βαριά ξύλινη εξώπορτα του διαμερίσματος κι άφησε τα παιδιά μόνα τους να ψέλνουν τα κάλαντα στο διάδρομο της πολυκατοικίας. Ο συγκεκριμένος όροφος είχε κι άλλα διαμερίσματα που φαινότανε όμως ν' ανήκουν όλα στην κυρίως πόρτα που χτυπήσανε κι ενδεχομένως εσωτερικά να επικοινωνούσανε μεταξύ τους. Απ' το σπίτι έβγαине μια έντονη μυρωδιά ναφθαλίνης που συνόδευε την απόλυτη ησυχία που κυριαρχούσε μέσα του. Το σπίτι ήταν γεμάτο από ακριβά έπιπλα, παλιές πορσελάνες και όμορφα μπιμπελό. Στην άκρη του δωματίου που φαινότανε μπροστά τους, διακρίνονταν μια τεράστια βιβλιοθήκη φορτωμένη, την οποία για να προσεγγίσεις έπρεπε να διασχίσεις ζιγκ – ζαγκ το ασφυκτικά γεμάτο δωμάτιο. Το βλέμμα του αγοριού έπεσε στο κέντρο που υπήρχε ένα μεγάλο τζάκι που φαινότανε σε πολύκαιρη αχρησία. Ακριβώς από πάνω είχε δύο μεγάλα κάδρα με χρυσές κορνίζες, με τον βασιλιά κωνσταντίνο και την άννα – μαρία.

Λίγο πριν τελειώσουν τα κάλαντα, ξαναεμφανίστηκε ο γέρος πατώντας πάνω στο πανάκριβο παχύ χαλί, κρατώντας στη χούφτα του μια χαρτοπετσέτα με τρία μελομακάρονα. Τους τα έδωσε ανέκφραστος σα να πλήρωνε κάποιο γραμμάτιο στην τράπεζα, ανοίγοντας για μοναδική φορά τα χείλη του, λέγοντας «χρόνια πολλά». Τα παιδιά χαμογελώντας αρκέστηκαν στο κέρασμα και μέχρι να τα δοκιμάσουν η επιβλητική εξώπορτα μπροστά τους είχε κλείσει αθόρυβα. Το αγόρι παρατηρώντας το μελομακάρονο που του αντιστοιχούσε, το 'φερε στη μύτη του, το μύρισε κι αναρωτήθηκε:

- Ρε συ, λες να 'ναι κι αυτό απ' την εποχή του βασιλιά και να πάθουμε καμιά δηλητηρίαση;

Δισταχτικά, το 'φερε στο στόμα του δοκιμάζοντάς το. Εντάξει, δεν ήτανε και φρέσκο, μάλλον μπαγιάτικο, αλλά με την πείνα που είχανε απ' το κρύο και την κούραση, τρωγότανε.

Υπήρχαν διάφοροι τρόποι για να ξεδέψει ένα παιδί το μεροκάματό του. Να χωθεί σε ένα ζαχαροπλασείο και να πλακωθεί στα εκλέρ και τα προφιτερόλ. Να ταΐσει τα αχόρταγα ηλεκτρονικά παιχνίδια: galaxian, phoenix, packman, scramble... Να πάει σινεμά σε γουέστερν, καράτε (και να μιμείται τις κινήσεις των πρωταγωνιστών μετά) ή να χωθεί σε ένα τσοντάδικο το πρωί και να βγει το βράδυ με τα μάτια κόκκινα και το κεφάλι ζαλισμένο. Στο τελευταίο έπρεπε να προσέχεις που κάθεσαι γιατί τα μισά καθίσματα ήταν πασαλειμμένα με σπέρμα κι εσύ έπρεπε να κουβαλάς μαζί σου αναπήρα για να φέγγεις και χαρτοπετσέτες για να σκουπίζεις. Οι θαμώνες αποτελούνταν από: γέρους, φαντάρους, τραβεστί, ζευγάρια αθίγ-γανων, χαμίνια κι άστεγους. Θυμήθηκε μια φορά που είχαν πάει σε ένα θερινό (1 τσόντα – 1 αστυνομική) και το αγόρι καθόταν ψηλά πάνω σε ένα δέντρο για να έχει καλή θέα. Από κάτω ήρθε ένας γέρος με φαλάκρα που προσπαθούσε να κερδίσει τα πολύτιμα εκατοστά που χρειαζόνταν για να δει την οθόνη πίσω από το ντουβάρι σηκώνοντας το κορμί του στα δάκτυλα των ποδιών του. Τη στιγμή που ο γέρος είχε ξεκουμπώσει το παντελόνι του και ετοιμαζόταν να την βγάλει και να αρχίσει κανονικά, αντιλήφθηκε το αγόρι από πάνω του, ζήτησε συγγνώμη, τα μάζεψε και πήγε παραπέρα.

Το φως της σελήνης χυνότανε σιωπηλά στο δωμάτιο, φέγγοντας τις σελίδες του άλμπουμ που ζωντάνευαν αναμνήσεις από το παρελθόν.

Η επόμενη σελίδα ξεδίπλωσε έναν απ' τους μεγάλους έρωτες της ζωής του. Όταν ήταν παιδί ήτανε ερωτευμένος μ' ένα μελαχρινό σγουρομάλλικο κοριτσάκι. Ήτανε οι καλύτεροι φίλοι κι ο έρωτάς τους ήτανε το κρυφό τους μυστικό. Τ' αγόρι καθότανε κι άκουγε υπομονετικά όλα τα προβλήματα της μικρής φίλης του κι όταν αυτή τελείωνε, αυτός προσπαθούσε να της δώσει θάρρος τονώνοντάς της την αυτοπεποίθησή της, ή έβρισκε μια αστεία λύση που έκανε και τους δύο να λύνονται στα γέλια. Μάλιστα είχαν επινοήσει από μόνοι τους κι ορισμένες απαντήσεις κωδικοποιημένες στα μέτρα της επικοινωνίας τους, βρίσκοντας έτσι το κουράγιο να ειρωνεύονται τις αντιξοότητες που καιροφυλακτούσαν εις βάρος της ευτυχίας τους.

Το μικρό αγόρι δεν πήγαινε ποτέ μ' άδεια χέρια στα ραντεβού με την φίλη του. Πάντα κάτι έκρυβε στις τσέπες του γι' αυτήν. Φθηνές σοκολάτες, καραμέλες, κλεμμένα μικρά μπιμπελό... Το χαμόγελό της ήτανε νόημα ζωής γι' αυτόν.

Θυμάται ένα χειμωνιάτικο μεσημέρι που 'χαν κάνει κοπάνα απ' τα σχολεία τους, πιασμένοι απ' τις μικρές παλάμες τους να βαδίζουν χέρι – χέρι στην παραλία, με τα παλτά τους κουμπωμένα μέχρι επάνω. Στο πλακόστρωτο είχαν σχηματιστεί μεγάλες νερολακούβες που γέμιζαν απ' τη συνεχόμενη ψιχάλα και την αγριεμένη θάλασσα που πολιορκούσε την τσιμεντένια παραλία. Δεν τους πείραζε καθόλου που τα γυμνά κεφάλια και τα παλτά τους είχαν γίνει μούσκεμα.

Όταν βλέπανε κάποιο θεόρατο κύμα να 'ρχεται από μέσα, αυτοί ζυγίζανε την απόσταση που έπρεπε να πάρουνε, έτσι ώστε να τους βρέξει χωρίς να κινδυνέψουν να τους πάρει μέσα. Μερικά ήτανε πραγματικά μεγάλα, περί τα 2 μέτρα ύψος. Το παιχνίδι τους ήτανε να παρακολουθούνε το κύμα να τους πλησιάζει και να περιμένουν ακλόνητοι να σκάσει

μπροστά τους, χωρίς κάποιος απ' τους δύο να φοβηθεί και να κάνει πίσω. Όσο αυτά πλησιάζανε απειλητικά, ορθώνοντας το ανάστημά τους και αφρίζοντας, τόσο περισσότερο έσφιγγε ο ένας τα παγωμένα δαχτυλάκια του άλλου στις παλάμες του. Κάθε φορά που το κύμα με την αναμενόμενη ένταση και θόρυβο έσκαγε μπροστά τους, αυτοί γινότανε μούσκεμα και ξεσπούσανε στα γέλια. Η ευτυχία τους έφθανε και περισσεύε. Τ' αγόρι δεν τολμούσε να φιλήσει το κοριτσάκι στο στόμα. Μόνο έσκυβε, έκλεινε τα μάτια του και φρόντιζε η άκρη των χειλιών του να βρίσκει πάντα τα χείλια της, απολαμβάνοντας έτσι το ροδαλό μαγουλάκι της, που για να τον ευχαριστήσει το φούσκωνε με αέρα.

Κρίμα που η ιστορία αυτή χάθηκε στο πέρασμα του

χρόνου, αφήνοντας έντονα τα σημάδια της απογοήτευσης στην καρδιά του αγοριού. Μια ιστορία που επαναλήφθηκε αρκετές φορές στην εφηβεία του, που σε συνδυασμό με τους ανήθικους θεσμούς εκμετάλλευσης και αποξένωσης που επικρατούσαν εκεί έξω, τον κάνανε να 'χει κρίσεις κατάθλιψης. Αυτό τον έκανε ορισμένες φορές ν' αποτραβιέται και να κλείνεται στον εαυτό του, αφήνοντας τα χρόνια να περνάνε σα να ήτανε μέρες. Χανότανε στο δάσος της μοναξιάς κι έψαχνε τις αξίες που θα τον γυρνούσαν πίσω. Έβαζε το μυαλό του ν' αναλύσει το σωστό και το λάθος των επιλογών του, σε μια προσπάθεια κατανόησης και όχι απαραίτητα αποδοχής των όρων διαβίωσης – επικοινωνίας της ζούγκλας εκεί έξω. Τελικά περισσότερο φοβότανε τα κορίτσια παρά τα πελώρια κύματα.

Η επόμενη φωτογραφία έφερε στην μνήμη του τις βόλτες που 'καναν στην εφηβεία του παρέα μ' έναν μηχανόβιο φίλο του. Ήτανε κάποια χρόνια που ήτανε κολλητοί και μαζί γυρνούσαν τις συνοικίες και τα περίχωρα εκτός πόλης. Όλοι οι δρόμοι άνοιγαν μπροστά τους προσκαλώντας τους για κατάκτηση. Θυμάται τα γλυκά βράδια του καλοκαιριού που ξεκινούσανε μεταμεσονύκτιες ώρες να τραβηχτούνε για βόλτες αναζήτησης, χωρίς αρχή και τέλος, παίρνοντας κάθε φορά διαφορετικό δρόμο. Το ωραίο με την μηχανή είναι ότι μυρίζεις τη φύση ολόκληρη. Τα δέντρα, τους θάμνους, τον αέρα τον ίδιο, ακόμα και την ασφαλτο. Σου 'ρχονται εναλλάξ κύματα ζέστης και κρύου, κάνοντας τους πόρους του κορμιού σου να φουσκώνουν και τα μάτια σου να δακρύζουν. Η σελήνη να σε παρακολουθεί από εκεί ψηλά συνεχώς και να σε λούζει με το ονειρικό της φως ενώ στην ασφαλτο η πιστή σκιά σου σ' ακολουθεί σε όλη τη διαδρομή μετρώντας τα χιλιόμετρα. Τα λόγια περισσεύουν, απλώς αφουγκράζεσαι τη στιγμή μ' όλες τις αισθήσεις σου ξύπνιες, απολαμβάνοντας το πόσο ζωντανός και ελεύθερος είσαι!

Τα γέρικα δάχτυλα συνέχισαν να γυρίζουν τις σελίδες του παλιού βαριού άλμπουμ, που ξυπνούσαν χαμένες μνήμες στο κουρασμένο μυαλό του. Κάθε φωτογραφία, κάθε ιστορία, λες και προσέθετε από μια ρυτίδα στο κορμί του, κι αυτός τώρα έψαχνε να βρει τα χνάρια της διαδρομής που έκανε στη ζωή του.

Το αγόρι είχε φτάσει στην εφηβεία του, ήτανε 15 χρόνων και γυρνούσε τα βράδια παρέα με τη σελήνη στο κέντρο της πόλης. Το είχε ελκύσει η underground κίνηση και είχε βρει τα κατάλληλα στέκια που τάζαν την περιέργειά του. Πανκς, φρικιά, μηχανόβιοι και τραβεστί ήταν οι θιασώτες του πάρκου, των στενών και των κατειλημμένων κτηρίων που περνούσε το χρόνο του. Ορισμένοι από αυτούς είχαν γίνει φίλοι του και εξερευνούσαν μαζί τα όρια των αντοχών τους, φλερτάροντας με τον κίνδυνο. Κάποιοι απ' αυτούς είχανε βρει ανορθόδοξους τρόπους ανεύρεσης χρημάτων κι αυτό τους έκανε ορισμένες φορές να προβαίνουν σ' ένα παζάρι αναμεταξύ τους, ανταλλάσσοντας διάφορα τιμαλφή αγνώστου πατρός. Οι περισσότεροι απ' αυτούς σημάδευαν το κορμί τους με τατουάζ προσωπικής άποψης και γούστου. Το θεωρούσαν ένα είδος ιεροτελεστίας που άφηνε πίσω του τον παλιό, γνώριμο, νόμιμο και βαρετό τρόπο ζωής, μέσα σ' έναν ανέραστο κόσμο δομημένο στην τρομοκρατία και την υποταγή στο κατεστημένο. Έτσι σηματοδοτούσαν την επιλογή τους για τον άγριο τρόπο διεκδίκησης της ανυπόταχτης καθημερινότητάς τους. Αγόρια και κορίτσια βίωναν με τσαμπουκά και ικανοποίηση τον ανταγωνισμό αυτό, που ορισμένες φορές οδηγούσε σε σύγκρουση με τις δυνάμεις καταστολής και

τον καθωσπρεπισμό. Ξύλο σε συναυλίες, σε λεωφορεία, σε καφενεία, κυνηγητά στον δρόμο και σ' άγνωστες περιοχές, με ασφαλίδες, φασίστες κι αγανακτισμένους πολίτες να θέλουν να τους κάνουν τη ζωή δύσκολη. Όλοι οι νομιμόφρονες συντηρητικοί μπάσταρδοι μπαίνανε στο κυνήγι. Οι κνίτες να τους κυνηγάνε στα πανεπιστήμια και οι οννεδίτες στις πλατείες, μέχρι και λυκόσκυλα είχαν κατεβάσει για να τους φάνε και να καθαρίσει η πόλη από δαύτους. Άλλοι πάλι τους γιουχάρανε απ' τα μπαλκόνια φωνάζοντας:

-Ου, ρε μαλακισμένα, και λέμε να πάρουμε και την «Πόλη».

Ήταν στιγμές που νόμιζαν ότι είχαν πόλεμο με την κοινωνία ολόκληρη. Έναν πόλεμο χωρίς τέλος απ' τη μεριά των κακών και χωρίς διάθεση συνθηκολόγησης απ' τους ίδιους. Κι αυτό τους έκανε καχύποπτους και βίαιους. Χωρίς να εμπιστεύονται κανέναν, χωρίς διάθεση για καριέρα και χωρίς να υπηρετούνε στον στρατό παίρνοντας 15, δείχνανε το πόσο λυσσασμένοι για την ελευθερία ήτανε. Ναι! Αν την ελευθερία τη λένε αλητεία, τότε ήτανε περήφανοι που ήτανε αλήτες. Αυτό που τόσο παθιασμένα ψάχνανε, μόνο οι ίδιοι μπορούσαν να το βρουν.

Αγαπημένο τους σλόγκαν ήτανε το «Nowhere to run».

Τ' αντανάκλαστικά τους ήτανε σε συνεχή εγρήγορση απ' την υπερένταση των διάφορων κυνηγητών. Η κούραση πολιορκούσε τις εφηβικές τους αντοχές, δημιουργώντας ορισμένες φορές κωμικές καταστάσεις.

Θυμήθηκε μια φορά το '82 που καθότανε με την παρέα του σ' ένα παγκάκι στο πάρκο του ντορέ στις 12 το βράδυ. Οι φίλοι του κοιτάζανε τη στάση απέναντι περιμένοντας το τελευταίο βραδινό λεωφορείο. Με την εμφάνισή του, αυτόματα πετάχτηκαν κι άρχισαν να τρέχουν για να το προλάβουν. Ένα απ' τα παιδιά έτυχε εκείνη τη στιγμή να κατουράει παραπίσω στους θάμνους, έχοντας γυρισμένη την πλάτη του στο παγκάκι και το δρόμο. Με το που τελείωσε το «τίναγμα» και γύρισε προς την παρέα, πάγωσε για μια στιγμή βλέποντας τους άλλους να τρέχουν (εκτός του αγοριού το οποίο έμενε στο κέντρο). Σε δευτερόλεπτα τους μιμήθηκε κι αυτός τρέχοντας πανικόβλητος προς την ίδια κατεύθυνση. Το αγόρι, συνειδητοποιώντας την παρεξήγηση της εικόνας, φώναξε στον φίλο του:

-Που πας ρε μαλάκα;

Το παιδί μην έχοντας απάντηση, κοκάλωσε γυρνώντας προς την πλευρά του αγοριού με μια έκφραση απορίας και πανικού, και ρώτησε:

-Πού πάνε οι άλλοι;

-Να πάρουν το λεωφορείο ρε μαλάκα! απάντησε το αγόρι.

-Άντε ρε μαλάκα μου και τρόμαξα, είπε. Νόμιζα ότι μας την πέσανε.

Και ολοκληρώνοντας την μεταβολή του, κατευθύνθηκε προς το αγόρι που καθότανε μόνο του στο παγκάκι, βρίσκοντας επιτέλους χρόνο να σηκώσει το φερμουάρ του.

Ορισμένες νύχτες ανεβαίνανε σε ταρατσες εγκαταλελειμμένων σπιτιών τρομάζοντας τα περιστέρια που είχανε βρει καταφύγιο εκεί πάνω. Παρακολουθούσανε από ψηλά τους έρημους φωτισμένους δρόμους της πόλης. Περιμένοντας να φανεί η σελήνη, σιγοτραγουδούσανε και πίνανε ρετσίνα, ουίσκι και χασίσι.

Του αγοριού του άρεζε πολύ το ραντεβού αυτό. Παραδινότανε ολοκληρωτικά στη θέα και το φως της. Έμενε ώρες σιωπηλό, παρατηρώντας απλά την πορεία της, πάνω απ' τις πολυκατοικίες, ανάμεσα στις κεραίες και τα σύννεφα. Τον μάγευε η ιδέα ότι η σελήνη είναι εκεί πάνω εκατομμύρια χρόνια και κάθε βράδυ κάνει αυτή τη διαδρομή γύρω απ' τη γη, παρατηρώντας αμέτοχη τις διάφορες εξελίξεις κι ανακατατάξεις που διαδραματίζονταν εδώ κάτω. Ενώ αυτός δεν ήτανε παρά ένας ασήμαντος περαστικός που αγνοούσε το μέλλον κι αδυνατούσε να ξεφύγει απ' τα διάφορα προβλήματα που τον κυνηγούσαν.

blue moon...

Σκεφτόταν ότι αν οι συνθήκες διαβίωσης εκεί πάνω ήτανε διαφορετικές, θα 'θελε να περνούσε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα διαμονής, αψηφώντας την απερίγραπτη μοναξιά που πιθανόν να έκανε κάποιον άλλο να σαλτάρει. Άλλες φορές πάλι έφτιαχνε μια ιστορία με το μυαλό του και φανταζόταν τη σελήνη, μια απόμακρη λίμνη εξαγνισμού που ελάχιστα γνώριζαν, με τον ίδιο να κολυμπάει μέσα της γυμνός, αθόρυβα και μυστικά. Το σεληνόφως είχε αφήσει την αριστερή πλευρά του δωματίου, βυθίζοντάς τη στο σκοτάδι κι είχε μετακινηθεί προς τη δεξιά, φωτίζοντας ένα μικρό και φθηνό μπιμπελό του πήτερ παν, μεγεθύνοντας έτσι τη σκιά του που τώρα καταλάμβανε διπλάσιο χώρο στην επιφάνεια του παλιού κομοδίνου. Ωστόσο, εξακολουθούσε να χαϊδεύει με στοργή το μελαγχολικό ρυτιδιασμένο πρόσωπο, που τώρα έδειχνε αρκετά κουρασμένο απ' τις συγκινήσεις που του 'χαν προσφέρει οι φωτογραφίες. Έκλεισε το άλμπουμ, χαϊδεψε απαλά την επιφάνεια του εξώφυλλου, το σήκωσε αργά απ' τα γόνατα και το 'φερε μαλακά μέσα στην αγκαλιά του, ακουμπώντας το πάνω στην καρδιά του. Οι χτύποι της καρδιάς έγιναν ένα με το βαρύ άλμπουμ. Έγειρε το κεφάλι επάνω του, σαν να ήθελε να ψιθυρίσει κάτι. Η συναίσθηση της θέσης του όμως του υπενθύμισε την ματαιότητα της επιθυμίας του. Έκλεισε τα μάτια του αφουγκράζοντας κι όσο δεν έπαιρνε απάντηση απ' το άδειο δωμάτιο τόσο το έσφιγγε μ' όση δύναμη είχε. Σε κάποια διαστήματα που οι δυνάμεις του τον εγκατέλειπαν, αυτός χαλάρωνε και στη συνέχεια το ξαναέσφιγγε, παραμένοντας σκυφτός και σιωπηλός πάνω στην παμπάλαια μα αναπαυτική πολυθρόνα.

Οι μακρινές φωνές από πίσω του, συνέχιζαν να συμμετέχουν σε κάποιο θλιβερό πάρτυ που είχε οργανώσει για κάποιο αδιευκρίνιστο λόγο το γηροκομείο της περιοχής. Ευτυχώς δεν ήταν υποχρεωτικό να παρευρίσκονται όλοι οι τρόφιμοι κι έτσι ο ηλικιωμένος είχε βρει επιτέλους την ευκαιρία να μείνει λίγο μόνος. Να ταξιδέψει παρέα με τις αναμνήσεις του, σ' ένα επικίνδυνο για την υγεία του ταξίδι στο παρελθόν, που θα του θύμιζε ποιος ήτανε. Τελικά σήκωσε το κεφάλι του όρθιο και ατένισε μέσα απ' το θολό τζάμι της μπαλκονόπορτας την φωτεινή αυτή νύχτα της πανσελήνου.

-Δεν κατηγορώ κανέναν για το πώς ξέπεσα τόσο μόνος σ' ένα φθηνό γηροκομείο χωρίς κανέναν δικό μου άνθρωπο να ενδιαφέρεται..., σκέφτηκε.

-Πάντα ήμουν μοναχικός τύπος, απλώς τώρα κουράστηκα...

Η σελήνη είχε φύγει πλέον απ' το πρόσωπό του, είχε παρατήσει το μελαγχολικό δωμάτιο εγκαταλείποντάς το στο σκοτάδι.

Το κορμί του ηλικιωμένου έμεινε μόνο κι ακούνητο. Συνέχισε την επίσκεψή της στα διπλανά δωμάτια για να φωτίσει τη διήγηση άλλων ιστοριών... ίσως όχι μακριά από εδώ.

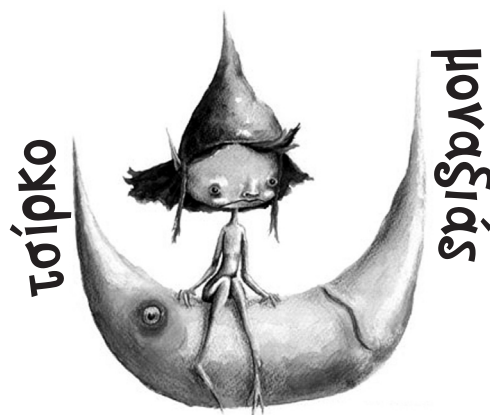
Ο χρόνος φθείρει, ξεφτίζει, κιτρινίζει όλα όσα είναι καταδικασμένα ν' αναγνωρίσουν την κυριαρχία του.

Κάθε μέρα που περνάει απ' την αυγή έως τη δύση είναι και μια μικρή ζωή.

blue moon

you knew just what I was there for...

Η σελήνη μεσουρανούσε πάνω απ' τις κεραίες των πολυκατοικιών, φωτίζοντας ταρατσες, πλυσταριά και σκοτεινά δωμάτια. Ο καύσωνας των τελευταίων ημερών είχε πυρώσει το τσιμέντο και τα κάγκελα των παλιών πολυκατοικιών, κάνοντας την πόλη να μοιάζει με καμίνι. Απελπισμένοι οι κάτοικοι είχαν αρχίσει να ανοίγουν τα παντζούρια και τις μπαλκονόπορτες, μεταφέροντας τον ήχο από διαμέρισμα σε διαμέρισμα σαν ντόμινο, κάνοντας μια προσωρινή ανακωχή με την απομόνωσή τους. Η μεταμεσονύχτια ησυχία, σε συνδυασμό με την αφόρητη ζέστη, έκανε την πόλη να μοιάζει έρημη, εγκαταλελειμμένη από άκρα σ' άκρα, σαν πόλη φάντασμα. Μόνο λίγες σκιές προδομένες απ' το σεληνόφως και κάποιοι ψίθυροι μαρτυρούσαν την αδυναμία τους να κοιμηθούν με αυτήν την αποπνικτική ατμόσφαιρα.

Η μεσόκοπη πολυκατοικία σήκωνε το ανάστημά της υπεροπτικά, αδιαφορώντας για τον περιορισμό χώρου που προξενούσε στις διπλανές της πολυκατοικίες. Όλες μαζί είχαν συνωμοτήσει ενάντια στο φως του ήλιου και για να το πετύχουν αυτό είχαν έρθει τόσο κοντά, ώστε ο ακάλυπτος που δημιουργούνταν έξω από τα υπόγεια ήταν σαν ένα μεσαίο διαμέρισμα. Η μούχλα και η υγρασία αναδύονταν κάτι τέτοιες ώρες προς τα επάνω, κάνοντας έντονη τη διαμαρτυρία τους γι αυτές τις συνθήκες. Οι κάτοικοι έπρεπε να μιλάνε χαμηλόφωνα και να κλείνουν τις κουρτίνες γιατί οι αποστάσεις αναμεταξύ τους ήταν ενοχλητικά μικρές. Η κοινή ανοχή είχε μετατραπεί σε αδιαφορία, που ήταν πλέον ο νόμος αυτής της γειτνίασης. Μυρωδιές από τις κουζίνες καθόλη τη διάρκεια της ημέρας, εισχωρούσαν απρόσκλητες στα απέναντι σπίτια, ενώ τα κρεμασμένα σεντόνια και κουβέρτες στα συρματόσχοινα ελαχιστοποιούσαν ακόμα περισσότερο την περίπτωση διείσδυσης φωτός. Σε αυτό το αρχιτεκτονικά μίζερο και ψυχοφθόρο αποτέλεσμα, που έμοιαζε με πηγάδι, έπρεπε να βγάλεις το κεφάλι σου έξω από το στενό μπαλκόνι και να κοιτάξεις ψηλά για να καταφέρεις να δεις από τις κορυφές των πολυκατοικιών λίγο ουρανό.

τσέρκο μοναξιάς

Η σελήνη καθρεφτιζόταν σε κάτι απόνερα που είχαν μαζευτεί γύρω από την τρύπα της αποχέτευσης στον ακάλυπτο. Κάποιος είχε βρέξει το μπαλκόνι του σε μια προσπάθεια να το δροσίσει και τα νερά που είχαν πέσει κάτω είχαν δημιουργήσει μια μικρή λιμνούλα. Το κατάξερο έδαφος όμως είχε καταπιεί τα περισσότερα αφήνοντας μόνο μια προσωρινή υγρασία σε εκείνο το μέρος, εκτός από το σημείο της αποχέτευσης που είχε πλάκα γύρω του. Δυο χοντροκέφαλες γάτες παρατηρούσαν όλο ενδιαφέρον το τρεμόπαιγμα της σελήνης μέσα στη λιμνούλα μπροστά τους ενώ τ' αυτιά τους περιστρέφονταν ταυτόχρονα εντοπίζοντας τους διάφορους ψίθυρους που διατάρασσαν ελαφρά την βραδινή σιγή.

Στο υπόγειο μια παρέα από εργάτες – μετανάστες στριμωγμένοι σε δύο δωμάτια, αναλογίζονται το μέλλον τους σε

σχέση με την εξαντλητική καθημερινό-

τητά τους. Οι τσέπες τους είναι

αδειανές και τα αγαπημένα

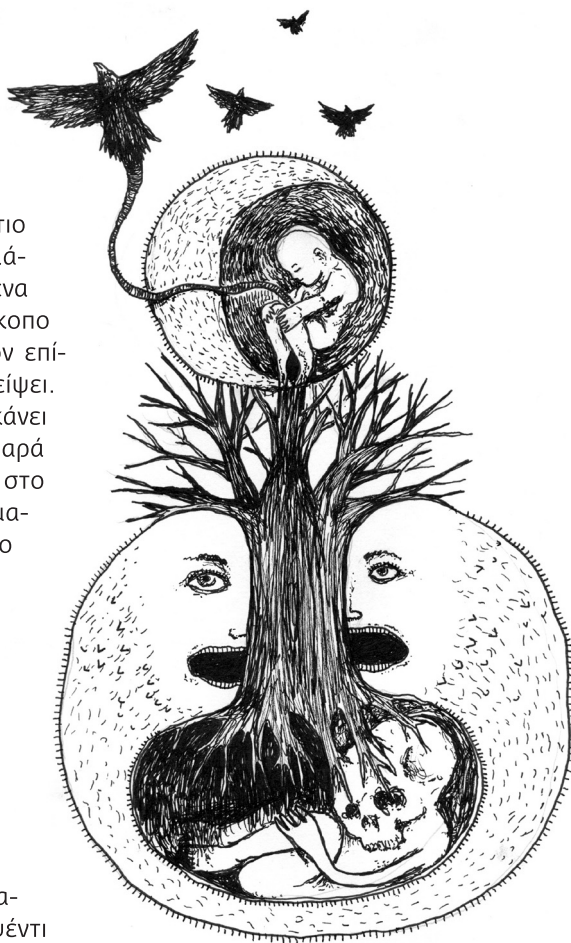
τους πρόσωπα μακριά. Τα χρόνια περνάν κι αυτοί παραμένουν όμηροι της αγοράς εργασίας που καθορίζουν οι κεφαλαιοκράτες. Είναι ξαπλωμένοι στρωματσάδα ο ένας δίπλα στον άλλο και οι ιδρώτας τους έχει μουσκέψει τα σεντόνια και τα σλίπινγκ μπαγκ τους.

Η υγρασία ποτίζει τους τοίχους ακόμα και με αυτήν την ζέστη και η μούχλα κυκλοφορεί ελεύθερη μέσα στα δωμάτιά τους. Στις ξεχασμένες αποθήκες της πολυκατοικίας έχουν σπιτωθεί δεκάδες ποντίκια με τους ψύλλους τους, οι οποίοι έχουν φωλιάσει στις χαραμάδες και τα λιγοστά έπιπλα του υπόγειου διαμερίσματος. Κάτι τέτοιες ώρες οι ψύλλοι βγαίνουν για φαΐ και επιτίθενται στα τσακισμένα κορμιά των εργατών, κάνοντας την προσπάθεια για ύπνο μάταιη. Έτσι, ξενυχτούνε όλοι αμίλητοι ρουφώντας τα τσιγάρα τους και αφήνοντας τις κάφτρες να φωτίζουν αμυδρά τα δωμάτιά τους.

Η σελήνη το πήρε απόφαση και σηκώθηκε από τη λιμνούλα για να ξεκινήσει την αναρρίχηση της στο πηγάδι. Τα παντζούρια του ισογείου ήταν κλειστά κι έτσι αυτή διείσδυσε σαν καπνός από φούντα μέσα από τις χαραμάδες τους. Το βρώμικο δωμάτιο μυρίζει έντονα αρρώστια και τα σημάδια φτώχειας είναι εμφανή. Πάνω σε ένα μεταλλικό κρεβάτι αντίκα, ένα κατάκοπο κορμί τραντάζεται ολόκληρο από τον επίμονο βήχα που δε λέει να το εγκαταλείψει. Η χλωμάδα και η αδυναμία το 'χουν κάνει να θυμίζει περισσότερο φάντασμα παρά άνθρωπο. Η πλαστική λεκάνη δίπλα στο κρεβάτι είναι γεμάτη ξεραμένα φλέγματα με αίμα και το κωλόχαρτο πάνω στο κομοδίνο φαίνεται απαραίτητο. Τα πνευμόνια του είναι γεμάτα σκόνη από το τσιμέντο που κουβαλούσαν τα βαπόρια που δούλευε μπαρκάροντας για χρόνια. Η μέση του έχει χαλάσει από τους τόνους που έχει φορτώσει και ξεφορτώσει με καύσωνα και παγετό, πρωί και βράδυ. Οι αρθρώσεις του τον σφάζουν από την αλμύρα και την υγρασία που έχουν ποτίσει. Το συκώτι του έχει καταστραφεί από τις απίστευτες ποσότητες ασπέντι που έχει κατεργαστεί. Όμως τα ξεθωριασμένα ταττού που στολίζουν το κορμί του και οι αναμνήσεις που τρέχουν στο μυαλό του ως παρηγοριά, μαρτυρούν ότι αυτό το σακατεμένο κορμί είχε κάποτε ζωή μέσα σου. Όσο περισσότερο βασανίζεται, τόσο ταξιδεύει με το μυαλό του σε μακρινά μέρη με όμορφες κυράδες και χαμένους φίλους, σε ατέλειωτα μεθύσια κι επικίνδυνους καυγάδες. Σε δύσκολες καταιγίδες που τον κάνανε να συνειδητοποιήσει το πόσο φτωχός κι αδύναμος μπροστά στη θάλασσα ήταν. Σε μακρινά λιμάνια με ηλιοβασιλέματα γεμάτα μοναξιά πάνω στις σκουριασμένες λαμαρίνες. Μόνο τα μάτια του έχουν απομείνει δυνατά σαν του αετού κι όλο φαντάζεται με το βλέμμα του ότι θα ανταμώσει πάλι κάτασπρα γλαρόνια να του φωνάζουν πάνω από το κρεβάτι να τα ακολουθήσει σε κάποιο καινούριο ταξίδι. Τώρα είναι ξεχασμένος από όλους κανείς δεν τον θυμάται, η αντίστροφη του μέτρηση έχει ξεκινήσει εδώ και μήνες. Η μοναξιά είναι αυτή που του έχει απομείνει, όπως στα τόσα ταξίδια του ποτέ δεν τον εγκατέλειψε, έτσι και τώρα αυτή είναι που τον συντροφεύει. Παρέα με το ραδιοφωνάκι του αντίκα, ακούει εξωτικά τραγούδια, αναπολώντας τις περιπέτειές του, μόνο που η κρίση βήχα το καλύπτει ορισμένες φορές και τον ξαναγυρνάει στο παρόν. Η σελήνη δήλωσε τον σεβασμό της κι αποχώρησε θλιμμένη, αφήνοντάς τον μόνο με τις αναμνήσεις του.

Σκαρφάλωσε στον 1ο όροφο που τον βρήκε άδειο. Εδώ συγκατοικούν δύο έφηβοι αναρχοπάνκ. Είναι φίλοι αρκετά χρόνια και μοιράζονται μαζί την μονότονη καθημερινότητα που τους προσφέρει η γριά πόλη. Η οικονομική τους κατάσταση δεν είναι ιδιαίτερα καλή, μα δεν φαίνεται να τους απασχολεί προς το παρόν αυτό. Πληρώνουν τους λογαριασμούς και τις μπύρες από κοινού. Είναι χορτοφάγοι και καταναλώνουν όταν βρίσκουν παραισθησιογόναμανιτάρια. Τα ντουμάνια που καπνίζουν βάζουν σε υποψίες τους γειτόνους και το αγαπημένο τους χρώμα είναι το μαύρο. Ακούνε από το πρωί μέχρι το βράδυ DISCHARGE κι έχουν ανάγει τη συνθηματολογία των στίχων σε κώδικα ζωής για τους ίδιους (STATE VIOLENCE STATE CONTROL, FIGHTBACK, DOES THIS SYSTEM WORK...) Αρκετές φορές έχουν δεχτεί παράπονα για την ένταση της μουσικής, ιδίως όταν βάζουν στις 3 το πρωί το "A HELL ON EARTH". Τραβιούνται παρέα στις συναυλίες των καταλήψεων και

τις πορείες. Τα δωμάτιά τους είναι ακατάστατα και οι τοίχοι γεμάτοι με αφίσες αντιεξουσιαστικών συναυλιών. Δεν τους νοιάζει το μέλλον σε αντίθεση με τους περισσότερους συνομήλικούς που χτίζουν την καριέρα τους. Έχουν γεμίσει την πολυκατοικία και τους δρόμους γύρω από αυτήν με «αλφάδια», αλλά κάποιος καριόλης γείτονας φροντίζει να τα σβήνει δηλώνοντας έτσι τη διαφωνία του. Αυτή τη στιγμή αλητεύουν στους δρόμους γράφοντας συνθήματα με σπρέι στους γκρίζους τοίχους του κέντρου που παρακολουθείται από τις πρόστυχες κάμερες, οι οποίες αγοράστηκαν από τις φορολογίες των υπηκόων σκλάβων και τοποθετήθηκαν για τον καλύτερο έλεγχό τους. Και η απουσία τους αυτή είναι που κάνει σε αυτό το στενάχωρο υγρό πηγάδι σε μορφή πολυκατοικίας να επικρατεί νωχελική ησυχία αυτή την καυτή βραδιά.

Στον 2ο όροφο μένει μια ξανθιά φοιτήτρια από την επαρχία που τρώει τα λεφτά από τους εισοδηματίες γονείς της. Από τότε που ήρθε στην μεγάλη πόλη έχει ξεσκιστεί στα ψώνια, τα ξενύχτια και τα γαμήσια. Περνάει ώρες ολόκληρες καλλωπίζοντας τον εαυτό της μπροστά στον καθρέφτη, αγοράζοντας ρούχα ή κουτσομπολεύοντας στο κινητό με τις κολλητές της που αντιπαθεί. Έχει χαλάσει τα πόδια και την μέση της από τα βλακοπάπουσα που φορά. Ακούει φανατικά σκυλάδικα κι αδυνατεί να πιστέψει ότι υπάρχει άλλο είδος ανθρώπου στον πλανήτη εκτός από το δικό της. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε κάποιο beach bar της χαλκιδικής, χορεύοντας ανεβασμένη πάνω σε τραπέζι. Η σελήνη που μπήκε διερευνητικά στο κατασκότεινο δωμάτιό της, ανακάλυψε μέσα σε ένα μεταλλικό κλουβί το παραμελημένο παπαγαλάκι της να κοιμάται μονάχο του. Η μικρή του καρδιά χτυπάει απαλά και τα βλέφαρά του είναι κατεβασμένα. Ίσα που αισθάνεται το χάδι της σελήνης στο πουπουλένιο κορμάκι του. Δε γνωρίζει την έννοια της ελευθερίας μιας και γεννήθηκε στη σκλαβιά. Όλος ο μικρόκοσμος του είναι το κλουβί του. Μόνο που κάποιες φορές το πιάνει το παράπονο για τις ατελείωτες ώρες μοναξιάς που περνάει με αυτόν τον άνθρωπο που διάλεξαν να το χαρίσουν...

Στον 3ο όροφο κατοικεί ένας τριαντάρης ανύπαντρος μικροεπιχειρηματίας. Το διαμέρισμα είναι δικό του και βρήκε την οικονομική άνεση και τον φαλλοκρατισμό έτοιμα απ' τους δικούς του. Είναι χριστιανός ορθόδοξος, πατριώτης, εθνικιστής, ρατσιστής με μόνιμα αναρτημένη την ελληνική σημαία στο μπαλκόνι του. Διατηρεί καλές σχέσεις με τα όργανα της τάξης ρουφιανεύοντας τους πάντες. Στεναχωριέται που δεν πρόλαβε τα ένδοξα εκείνα χρόνια με τους φίλους γερμανούς στρατιώτες του '42 και τους φιλότιμους έλληνες συνταγματάρχες του '67. Είναι μόνιμα τσαντισμένος με την κατάσταση που επικρατεί στην πατρίδα του και είναι αυτός που πατάει τ' «αλφάδια» των παιδιών του 1ου μέσα στην πολυκατοικία. Ξοδεύει πολλά λεφτά σε βιβλία που μιλάνε για την ανωτερότητα της ελληνικής φυλής και για χαμένες πατρίδες. Η αγαπημένη του ενασχόληση είναι να μαλακίζεται τα βράδια, βλέποντας τσόντα στην καλωδιακή του τηλεόραση. Σ' αυτή τη στάση τον βρήκε η σελήνη που μπήκε απρόσκλητη απ' τις χαραμάδες των παντζουριών μέσα στο δωμάτιο του.

Συνέχισε την αναζήτησή της στην κλειστοφοβική αυτή σύμπτυξη των κατοικιών που έμοιαζαν με πηγάδι, φωτίζοντας τον 4ο όροφο. Η μπαλκονόπορτα και τα παντζούρια ήταν ανοιχτά και μια ταλαιπωρημένη διάφανη κουρτίνα κρεμόταν μπροστά στα φούξια νυχτολούλουδα που σε πείσμα της νυχτερινής αδράνειας, αυτά αρωμάτιζαν το μπαλκόνι. Από μέσα ακουγόταν ένα σιγανό κλάμα σαν απαλό κύμα θάλασσας σε αμμουδιά. Η σελήνη προχώρησε μέσα στο δωμάτιο πάνω στο σανιδένιο πάτωμα. Τα έπιπλα ήταν από φτηνό ξύλο και διάφο-

ρα κοχύλια, όστρακα και βότσαλα κοσμούσαν επιμελώς τις επιφάνειές τους. Στο βάθος βρήκε μια κουκέτα και πάνω της ένα αγόρι σε εμβρυακή στάση έκλαιγε χαμηλόφωνα. Είχε σταυρώσει τα χέρια του πάνω στο στήθος και οι παλάμες του είχαν κρυφτεί κάτω απ' τις μασχάλες. Τα γόνατά του ήταν διπλωμένα και πηγαينوερχόταν μπρος-πίσω πάνω στο υγρό από ιδρώτα σεντόνι, ενώ το μαξιλάρι του είχε ποτιστεί από τα δάκρυα. Η στεναχώρια έκανε το στήθος του να ανεβοκατεβαίνει και ανά διαστήματα μονολογούσε: «Κουράστηκα, δεν αντέχω άλλο πια, φτάνει...». Είχε το βλέμμα της απελπισίας στα άγρυπνα υγρά μάτια του για την ακόρεστη κατάρρα εκπόρνευσης των συναισθημάτων του από τους νομοταγείς αδηφάγους συνανθρώπους του. Η καθημερινή υπονόμευση των ιδανικών του από τους θεσμούς της κυρίαρχης ολιγαρχίας, είχε τσακίσει την πίστη του σ' οτιδήποτε θα μπορούσε να αλλάξει τη ζωή προς το καλύτερο. Φτώχεια, ανισότητα, τρομοκρατία, απομόνωση φαινόταν να 'χαν ριζώσει για τα καλά μέσα στην καθημερινότητα αυτού του αυταρχικού παρόντος. Τον εφιάλτη τον ζούσε στον ξύπνιο του. Αισθανόταν να βουλιάζει στο βασίλειο της μοναξιάς και της αφάνειας. Ένοιωθε εγκλωβισμένος ανάμεσα σε εκβιαστικά ηθικούς συμβιβασμούς και αδιέξοδα. Η ανυπαρξία που κατήγγειλε τόσα χρόνια είχε αρχίσει να απειλεί και τον ίδιο σαν την πανούκλα του σύγχρονου πολιτισμού. Τα αναφιλητά του άλλοτε σταματούσαν από την κούραση και άλλοτε επανερχότανε σε χαμηλό τόνο, γνωρίζοντας ο ίδιος ότι μέσα σ' αυτό το πηγάδι τέτοιες ώρες ακούγονται τα πάντα. Δεν ήθελε να γνωστοποιήσει τις εσωτερικές του αδυναμίες στους μικρόψυχους κουτσομπόληδες γειτόνους. Αναζητώντας μια προσωρινή λύτρωση απ' τις μαύρες σκέψεις που τον βασάνιζαν έφερε στο κρεβάτι του μια γλυκιά ανάμνηση· «Υπάρχει περίπτωση να μ' επισκεφτείς στον ύπνο μου γιατί η μοναξιά μου νικάει το σκοτάδι; Αν η νύχτα είναι ταξίδι σε περιμένω!» Και κλείνοντας επιτέλους τα μάτια του γύρισε απ' την άλλη πλευρά του κρεβατιού. Η σελήνη είχε γεμίσει όλο το δωμάτιο σα λευκό κρασί σε γυάλινο ποτήρι. Έμεινε για αρκετή ώρα μαζί του κάνοντάς του παρέα, φωτίζοντας το γυμνό κορμί και δημιουργώντας έτσι τη σκιά του στον τοίχο. Όταν βεβαιώθηκε ότι το αγόρι απόκαμε και κοιμήθηκε, τραβήχτηκε σιγά-σιγά δίχως να το ξυπνήσει.

Συνέχισε στο πάνω πάτωμα που ήταν ο 5ος όροφος. Σ' αυτό το διαμέρισμα η ατμόσφαιρα που επικρατούσε είχε μια διάχυτη απογοήτευση και βία. Έμενε μια τετραμελής οικογένεια που δύσκολα τα έβγαζε πέρα οικονομικά. Δούλευε μόνο ο άντρας πολλές και κακοπληρωμένες ώρες. Όταν γυρνούσε σπίτι έψαχνε αφορμές για να ξεσπάσει στη γυναίκα του. Η γυναίκα του καθόταν ώρες κι έκλαιγε μονάχη στην κουζίνα και με την σειρά της αυτή γινόταν επιθετική στα δυο παιδιά τους. Άναβε καθημερινά το καντήλι στο εικονοστάσι παρακαλώντας την παναγιά την τύχη τους να αλλάξει. Τα στεφάνια του γάμου μέσα στο κάδρο κρεμασμένα στον τοίχο και κάποιες παλιές φωτογραφίες από τα νιάτα τους μέσα σε κορνίζες μαρτυρούσαν ότι κάποτε μπορεί και να υπήρξαν ευτυχημένοι. Τώρα, περασμένα μεσάνυχτα ο άντρας έλειπε. Δεν ήταν λίγες οι φορές που γυρνούσε ξημερώματα σπίτι σουρωμένος, τρικλίζοντας, με την ανάσα του να μυρίζει αλκοόλ. Η γυναίκα ξαπλωμένη στην κρεβατοκάμαρα αποκοιμήθηκε διαβάζοντας κάποιο γυναικείο περιοδικό. Έχει γείρει το κεφάλι της πάνω σε μια σελίδα με φωτογραφίες τροπικών νησιών. Της άρεσε να ξεφυλλίζει περιοδικά που γέμιζαν την φαντασία της με όμορφα μέρη και ακριβά φορέματα. Το πορτατίφ ανοικτό πάνω στο κομοδίνο, δίπλα στ' αντικαταθλιπτικά χάπια, φωτίζει τα συντρίμια των ονείρων μιας ζωής. Δίπλα είναι το υπνοδωμάτιο των παιδιών. Αυτή την ώρα κοιμούνται αγκαλιά στο μικρό τους κρεβάτι. Η γαλήνια έκφραση στα πρόσωπά τους, μαρτυράει κάποιο ταξίδι στην μακρινή ονειροχώρα μακριά απ' το θλιμμένο περιβάλλον του σπιτιού τους. Η αναμεταξύ τους αγκαλιά στο δωμάτιό τους είναι το άβατο για όλες τις άσχημες σκέψεις που τ' απειλούν. Η σελήνη φίλησε γλυκά τα βλέφαρά τους, χαιρέτησε την παρέα των παιχνιδιών που τέτοια ώρα ζωντάνευαν κι αποχώρησε ευγενικά.

Συνέχισε την αναρρίχηση της μπαίνοντας στον 6ο όροφο. Η ανοιχτή τηλεόραση έστελνε βίαια κύματα φωτός σ' ολόκληρο το σκοτεινό δωμάτιο. Ένα ζευγάρι ηλικιωμένων είχε αποκοιμηθεί μπροστά της, καθισμένοι σ' ένα παλιό καλοδιατηρημένο καναπέ. Ο άντρας ήταν με τ' άσπρα εσώρουχά του και η γυναίκα με ένα λεπτό ανοιχτόχρωμο φόρεμα για εύσωμες. Φορούσαν και οι δυο γυαλιά στα κλειστά τους μάτια, ενώ το στόμα του άντρα είχε παραμείνει ανοιχτό απ' την τελευταία φορά που χασμουρήθηκε. Ο ανεμιστήρας εξακολουθούσε να γυρνάει το κεφάλι του αριστερά-δεξιά, κάνοντας την άκρη του σεμέ στο πάνω μέρος της τηλεόρασης να ανεβοκατεβαίνει. Το δωμάτιο της τηλεόρασης ήταν το μέρος που περνούσε την ημέρα του το ηλικιωμένο ζευγάρι. Τα τελευταία χρόνια είχαν σταματήσει τις πολλές εξόδους από το σπίτι, εκτός από την εκκλησία. Έτσι τα παλιομοδίτικα ρούχα τους μένανε καλοσιδερωμένα μέσα στη ντουλάπα με την ναφθαλίνη. Το ψυγείο όπως και το φαρμακείο ήταν σχετικά γεμάτα, ευνοημένα από τις συντάξεις που έπαιρναν. Οι αναμνήσεις του παρελθόντος ανταγωνίζονταν με τις εικόνες της τηλεόρασης που βαρούσε υπερωρίες για την κυριαρχία του σπιτιού.

τσέρκο μοναξιάς

Η σελήνη δεν είχε καμιά δουλειά εκεί μέσα γι' αυτό σηκώθηκε και έφυγε σκαρφαλώνοντας στο ρετιρέ του 7ου ορόφου. Οι μπαλκονόπορτα που ήταν ορθάνοιχτη άφηνε τη μελωδία του «SUMMERTIME» από το στόμα της BILLY HOLIDAY να κολυμπάει ελεύθερα αλλά διακριτικά έξω στο μπαλκόνι. Μέσα στο σκοτεινό δωμάτιο ήταν αναμμένα αρωματικά κεριά και δυο αγκαλιασμένες σκιές διαγράφονταν στη γωνία. Οι τοίχοι ήταν άδειοι και η σελήνη βοηθούσε στον αδύναμο φωτισμό των κεριών. Τα αγκαλιασμένα κορμιά φαινόταν να χορεύουν ξαπλωμένα πάνω σ' ένα φαρδύ κρεβάτι. Το αγόρι είχε γραπώσει το πάνω μέρος απ' τα μπούτια της κοπέλας και τα 'χε ανοίξει ως εκεί που έφταναν τα χέρια του. Η κοπέλα κρατούσε τ' αγόρι απ' τη μέση και το τραβούσε

πάνω της. Τα ιδρωμένα κορμιά ενώθηκαν αφήνοντας ψίθυρους αγαλλίασης. Η γλώσσα του αγοριού πέρασε τον μουσκεμένο ώμο της και με τα χέρια του καθάρισε το πρόσωπό της απ' τα μπερδεμένα υγρά μαλλιά της. Το κορίτσι έχωσε το χέρι της μέσα στην κούπα με τα παγάκια που είχαν δίπλα από ένα χοντρό κερί και τράβηξε ένα φέρνοντάς το πάνω στη ραχοκοκαλιά του αγοριού. Αυτό αναρίγησε ολόκληρο τεντώνοντας το κορμί του κι αυτή βρήκε την ευκαιρία να δαγκώσει το λοβό του αυτιού του. Πίεσε το παγάκι περισσότερο στην πλάτη του αναγκάζοντας τον να δυναμώσει την είσοδό του μέσα της. Αυτή έκλεισε τα μάτια της και χαλάρωσε τη μέση της. Ήταν τόσο καλοδεχούμενος μέσα της που για μια στιγμή της ήρθε να κλάψει. Η σελήνη απόλαυσε τη σκηνή φωτίζοντας τους φουσκωμένους πόρους στα κορμιά των εραστών. Οι φουσκωμένες ρώγες του κοριτσιού πιεζόταν πάνω στο τριχωτό στήθος του αγοριού, τον είχε αγκαλιάσει τόσο σφιχτά επάνω της σα να φοβόταν να μην της φύγει. Το δωμάτιο μύριζε έρωτα ανάκατο με φρούτα του δάσους απ' τα κεριά. Οι σκιές δίνανε το καθημερινό σόου τους στους τοίχους του ζεστού αυτού δωματίου και το cd έπαιζε τη συλλογή με τις διασκευές του SUMMERTIME.

Η ώρα είχε περάσει όμως και η σελήνη έπρεπε να συνεχίσει το ταξίδι της. Άφησε τα κορμιά στις τρυφερές περιπτώξεις τους και τραβήχτηκε στην ταράτσα. Το αλουμίνιο απ' τις κεραίες αντανάκλασε το ασημένιο φως της στέλνοντάς το μακριά. Αυτή κοίταξε από ψηλά απ' τον ελεύθερο ουρανό για άλλη μια φορά το πηγάδι με τις μικρές του ιστορίες, εγκαταλείποντάς το στο σκοτάδι και γνωρίζοντας ότι η επίσκεψη θα επαναλαμβανόταν και αύριο με λίγα λεπτά καθυστέρηση. Δύο μικρά αραχνοῦφанта σύννεφα αποπειράθηκαν να σκεπάσουν τη χλωμή γύμνια της, ευτυχώς χωρίς επιτυχία. Συνέχισε την πλοήγησή της πάνω απ' το κάστρο της παλιάς πόλης, φωτίζοντας τον ήρεμο και μολυσμένο Θερμαϊκό. Ήταν ώρα της να κολυμπήσει μέσα του.

Τα πρόσωπα, τα καλντερίμια και οι ιστορίες αυτής της πόλης φαινόταν τόσο παλιά και γνώριμα όσο και η ιστορία της. Όλα φαινόταν σα να μην έχουν αλλάξει ή τελειώσει ποτέ...

Ο ήλιος πήγαινε να δύσει κουρασμένος, στην όμορφη και βρώμικη πόλη της Θεσσαλονίκης. Βυθιζότανε μέσα στον θερμικό σα να ήτανε μια κουβέρτα που την τραβούσε επάνω του για να κοιμηθεί. Οι τελευταίες του αχτίδες είχαν το χρώμα του βαθύ κόκκινου και κάνανε τα σκουριασμένα «γκαζάδικα» να αντανακλούνε ένα εκτυφλωτικό πορφυρό χρώμα μέσα στο λιμάνι.

Είχε μπει για καλά το φθινόπωρο και η διάρκεια της ημέρας είχε μικρύνει, το άλλοτε ευχάριστο αεράκι που σηκωνότανε τέτοια ώρα το καλοκαίρι, έδινε τώρα τη θέση του στη γριά υγρασία. Οι κάργιες συνεπείς στο καθημερινό ραντεβού τους, είχαν κατακλύσει κατά εκατοντάδες το σκούρο μπλε ουρανό της πόλης, επιστρέφοντας απ' τα χωράφια στις καβάτζες τους για ύπνο.

Το αγόρι σηκώθηκε απ' την καρέκλα του μπαλκονιού του για να μπει στο δωμάτιο και ν' αλλάξει πλευρά στο δίσκο των SOCIAL DISTORTION που μόλις είχε τελειώσει. Ο βραχίονας του πικάπ αδυνατούσε να σηκωθεί και είχε κολλήσει στον ατέρμονα του δίσκου, επαναλαμβάνοντας το «ντουπ», με σπαστική επιμονή. Ήθελε να ξανακούσει το «the creeps» (οι ανατριχίλες) και τοποθέτησε την βελόνα επάνω του. Οι μελωδίες του τραγουδιού ξεχύθηκαν με μανία στο δωμάτιο, καλύπτοντας όλους τους εξωτερικούς θορύβους που φθάνανε μέχρι τον όροφο του. Κοίταξε το ρολόι στη ραφίερα και είδε ότι είχε αρκετή ώρα στη διάθεσή του μέχρι το ραντεβού. Ξάπλωσε στο κρεβάτι τραγουδώντας το ρεφρέν κι αναλογίστηκε τις τελευταίες εικόνες της μονότονης καθημερινότητας που διαμόρφωναν και τα συναισθηματά του.

Η έλλειψη αποδοχής για τις παρούσες κοινωνικές συνθήκες ήτανε διάχυτη στους κατοίκους αυτού του πλανήτη. Παρόλα αυτά τίποτε δε φαινότανε ικανό ώστε να τους ξυπνήσει και να τους ωθήσει ενάντια στους προαγωγούς της

αλλοτρίωσής τους. Απεναντίας, ξερνούσαν το μίσος αναμεταξύ τους προσπαθώντας να ξεπλύνουν τις ενοχές αυτής της παρακμής από επάνω τους, αφήνοντας την πολυτέλεια της συνείδησης στα αζήτητα. Μόνη ικανοποίησή τους η εξαγορά της ελευθερίας τους απ' τα καταναλωτικά σκατά.

Το πρόβλημα είναι όταν είσαι αναγκασμένος να μοιράζεσαι τον ίδιο χώρο και τον ίδιο αέρα μ' αυτούς τους μαλάκες που είναι και η πλειοψηφία. Σου δημιουργείται μια αμυντική στάση άρνησης και ειρωνείας που μερικές φορές οδηγεί σε κρίσεις μοναξιάς και αντικοινωνικότητας.

Είναι φορές που σιχαίνονται αυτή την μίζερη ζωή σ' αυτόν τον κόσμο των μεγάλων, που η ελευθερία και η ηθική δέχονται καθημερινά επίθεση απ' τις διαμορφωμένες αξίες των κατεχόντων που υπερασπίζουν τα προ-

σωπικά τους συμφέροντα. Το μόνο που μου προσφέρει είναι μίσος και κατάθλιψη.

Ο δίσκος τελείωσε και σκέφτηκε πως το καλύτερο soundtrack για τις σκέψεις του ήτανε ο πρώτος απ' τη ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΧΑΟΥΣ. Τοποθέτησε τον βραχίονα στο «κοινωνικά υποπροϊόντα» και ξαναβγήκε στο μπαλκόνι να χαζέψει την πόλη που είχε ανάψει όλα τα φώτα της για να υποδεχτεί τη νύχτα. Το μυαλό του γύρισε στο παρελθόν, σε κάποιες όμορφες στιγμές που είχε περάσει στην εφηβεία του. Τότε που παρέα με τους φίλους του είχαν οχυρώσει τις ανάγκες τους ενάντια στο κατεστημένο. Ξενύχτια, συναυλίες, ταξίδια, έρωτες, φαγοπότια... Νόμιζε ότι θα διαρκούσε για πάντα, διαψεύστηκε όμως. Οι επιλογές του καθένα τους χώρισαν και δεν έχει μείνει απ' αυτό τίποτε ζωντανό πια. Ο χρόνος δεν άφησε τίποτα όρθιο εκτός από αναμνήσεις και φωτογραφίες. Οι παλιές αξίες έπεσαν στον καθημερινό πόλεμο ηθικής και επιβίωσης. Το μόνο που έχει απομείνει είναι συναισθηματικά κατάλοιπα του παρελθόντος στοιβαγμένα στο πατάρι

TODAY YOUR LOVE

TOMORROW THE WORLD

της συνείδησης που αξιοποιούνται μόνο σε γιορτές συνεύρεσης.

Δεν μου λείπει κανένας τους, μου είναι τόσο εύκολο, σχεδόν αδιάφορο, το να τους μισήσω όλους! Ποιος νοιάζεται εξάλλου...

Όπως λέει και το ρεφραίν του τραγουδιού "people who died" του Jim Carroll Band: ... and all my friends they died. Άραγε καλύτερα ο θάνατος από τη αμνησία;

Τα μάτια του μέινανε καρφωμένα στο κλασικό μποτιλιάρισμα κάτω απ' το σπίτι του που γινότανε πάντα τέτοιες ώρες τις καθημερινές. Η πλευρά του δίσκου τελείωσε κι αυτό έκανε το αγόρι να συνειδητοποιήσει ότι έπρεπε ν' αρχίσει να ετοιμάζεται. Γύρισε την πλάτη στη θέα του μπαλκονιού και μπήκε στο δωμάτιο για να σερβίρει ένα ποτήρι ρακί. Είχε μια τρελή επιθυμία να κάψει τα σωθικά του, ήθελε να είναι χαλαρός και με αυτοπεποίθηση την ώρα που θα έπαιρνε τους δρόμους.

Το ραντεβού ήτανε ψηλά στην άνω πόλη και σ' όλη τη διαδρομή το αγόρι τραγουδούσε το «suspect device» των S.L.F.. Είχε πανσέληνο εκείνο το βράδυ και σήκωνε συχνά το κεφάλι του ψηλά παρατηρώντας την άφιξη της, φαινόταν όλα τόσο γαλήνια εκεί πάνω, μόνο τα φώτα και ο θόρυβος της πόλης σκίαζαν την μεγαλοπρέπεια της γονιμότητας που έλαμπε κάποια χιλιόμετρα πάνω απ' τα κεφάλια τους.

Τα χείλη τους επιτέλους σμίζανε σ' ένα πολύωρο φιλί ανταμείβοντας έτσι την προσμονή και των δύο. Τα χνώτα τους μπέρδεψαν τις αναθυμιάσεις ρακής του αγοριού με το άρωμα κανέλας του κοριτσιού, δημιουργώντας έτσι την ψευδαίσθηση της γεύσης του ρακόμελου στο φιλί τους. Το αγόρι κάθισε να ξαποστάσει στο πεζούλι ενώ το κορίτσι παρέμεινε όρθιο να ήθελε να τον κρύψει. Τα δάκτυλά τους μπλέχτηκαν αναμεταξύ τους φανερώνοντας έτσι την μεγάλη οικειότητα που είχανε.

- Τι ζεστά που είναι τα χείλη σου, σα να ρουφάω την πανσέληνο από μέσα τους, ψιθύρισε

το αγόρι χαζεύοντας τις μπότες του κοριτσιού, που φτάνανε λίγο πάνω απ' τον αστράγαλο. Το κορίτσι έσφιξε με δύναμη τα δάκτυλα του αγοριού κι απάντησε:

- Το ξέρεις ότι η πιο γλυκιά μαστούρα είναι το να κάνω έρωτα μαζί σου.

Τα χέρια του κρατούσαν τη λεπτή μέση της και αργά κατέβηκαν στον κώλο της χουφτώνοντάς τον. Ταυτόχρονα τράβηξε απ' την μέση το κορίτσι φέρνοντας το κορμάκι της πάνω στο πρόσωπό του, ακούμπησε τα χείλια του στην κοιλιά της φιλώντας τον καλυμμένο ομφαλό της. Τα χέρια του φύγανε απ' τον κώλο της και κατέβηκαν κάτω απ' το μίνι της χαϊδεύοντας απαλά τα γυμνά της μπούτια. Στη συνέχεια ήρθανε μπροστά, κάτω απ' τη φούστα, ψάχνοντας όσο πιο απαλά μπορούσε τυχόν τρίχες απ' την ήβη της που να εξέχουν απ' την κιλότα. Αφού ψηλάφισε το λάστιχο από άκρη σ' άκρη των λαγόνων της, ανακάλυψε 2-3. Τις έπιασε με τα ακροδάκτυλά του και τις τράβηξε απαλά. Το κορίτσι, που όλη αυτήν την ώρα συμμετείχε σε αυτήν τη διερεύνηση

των απόκρυφων σημείων του κορμιού της, χαϊδεύοντας τρυφερά το κεφάλι του αγοριού, άφησε τώρα ένα χαμόγελο να φύγει απ' τα χείλια της, φανερώνοντας έτσι την ικανοποίησή της. Ακίνητοποίησε την κοιλιά της μπροστά στο στόμα του, τεντώνοντας κι ανοίγοντας τα πόδια

της λίγο περισσότερο για να διευκολύνει το αγόρι να συνεχίσει τα χάδια του, παραχωρώντας έτσι στις διαθέσεις του αγοριού, που την έβρισκαν απόλυτα σύμφωνη, το κάτω μέρος του κορμιού της.

Το αγόρι σήκωσε το κεφάλι του αναζητώντας το βλέμμα της κοπέλας. Στα μάτια της φαινόταν ο πόθος και στο μισάνοιχτο στόμα της η προσμονή για τη συνέχεια. Κι ακριβώς πάνω απ' το κεφάλι της, σαν φωτοστέφανο η πανσέληνος παρατηρούσε όλο ενδιαφέρον τα ξεδιάντροπα παιγνίδια τους.

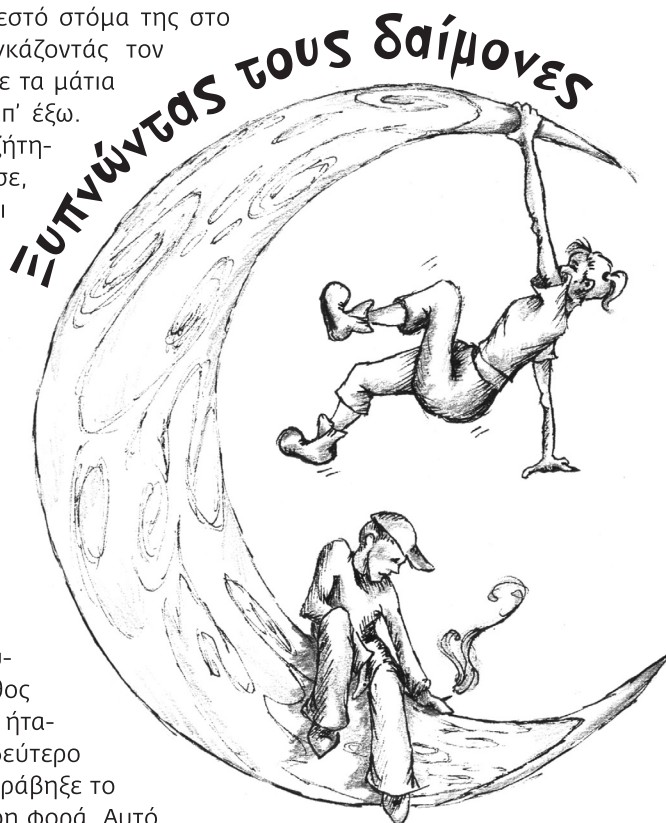

Το ζευγάρι καθόταν αμίλητο σ' ένα ξύλινο γεμάτο χαρακιές παγκάκι, ανταποδίδοντας το βλέμμα στο θλιμμένο φεγγάρι που παρακολουθούσε μ' ενδιαφέρον τις ερωτικές του περιπτώσεις. Το χλωμό του χρώμα, αντανakλούσε πάνω στο μισογεμάτο μπουκάλι της φθηνιάρικης ρετσίνας που άλλαζε στόμα, σε μια προσπάθεια να μοιραστούν τη ζαλάδα και να βρέξουν τα στεγνά λαρύγγια τους. Τα βαθιά μεσάνυχτα τους βοηθούσαν να αποφύγουν αδιάκριτα βλέμματα μέσα στο έρημο πάρκο όπου επικρατούσε νεκρική σιγή. Το κορίτσι έκανε την πρώτη κίνηση. Σκύβοντας προς το μέρος του αγοριού, έπιασε το κεφάλι και κόλλησε το ζεστό στόμα της στο ξαφνιασμένο στόμα του, αναγκάζοντάς τον ν' ανοίξει τα χείλια του. Κλείσανε τα μάτια τους κι αφήσανε το φεγγάρι απ' έξω.

Ένα γλυκό και απαλό ταξίδι αναζήτησης μεταξύ των γλωσσών ξεκίνησε, παγώνοντας όλες τις σκέψεις κι αφήνοντας τις αισθήσεις τους να κολυπήσουν στο σκοτάδι και τα σάλια τους. Το φιλί ήταν αργό και περιεκτικό, κράτησε πολύ, κανείς δεν ξέρει πόσο ακριβώς. Όταν επιτέλους το κορίτσι αποτραβήχτηκε είχε πάρει το μήνυμα που ήθελε. Κοίταξε χαμογελώντας κατάμουτρα τα πράσινα – μελί θλιμμένα μάτια του αγοριού που την κοιτούσαν και έσφιξε τα δάχτυλά της στις ιδρωμένες παλάμες του. Το αγόρι δεν μιλούσε, παρά μόνο κοιτούσε το βάθος των ματιών της. Το κορίτσι όμως ήτανε αχόρταγο και θέλοντας και δεύτερο ταξίδι στο στόμα του αγοριού, τράβηξε το κεφάλι του πάνω της για δεύτερη φορά. Αυτό ήτανε γρήγορο και παθιασμένο, ανεβάζοντας την

ένταση στα κόκκινα. Το αγόρι λες κι έπινε από μια κούπα δροσερό νερό, έπιασε τα μάγουλα του κοριτσιού που μισοκαλυπτόταν από ορισμένες τούφες απ' τα μαλλιά της και προσπάθησε ν' ακινητοποιήσει το κεφάλι της. Ένοιωσε με τα δάχτυλά του τις κινήσεις της γλώσσας της στα τοιχώματα των μάγουλων που πάλλονταν σαν κύματα κάτω απ' το σελιγνόφως. Αυτό το φιλί ήτανε σύντομο και απαιτούσε απάντηση. Το αγόρι έχωσε το δεξί του χέρι στα μακριά μαλλιά της κι άρχισε να της τα χτενίζει με τα ιδρωμένα του δάχτυλα, προσπαθώντας να παρακάμπτει τους ελάχιστους κόμπους που έβρισκε ως εμπόδιο στην οριζόντια διαδρομή του. Στη συνέχεια πέρασε την παλάμη του απαλά πρώτα απ' το μέτωπό της, μετά απ' το ζεστό μάγουλο της και κατέληξε στο αυτί της τραβώντας ελαφρά τα σκουλαρίκια. Χωρίς να πάρει στιγμή τα μάτια του απ' το πρόσωπό της, της ψιθύρισε:

- Μόνο να με θυμάσαι που και που
γιατί η μοναξιά μου έγινε πέλαγος
που βαριέμαι να διαβώ
και ψάχνω παλιές αγάπες για να στηριχτώ.

Το κορίτσι κολυμπούσε στα μάτια του και είχε αφεθεί ολοκληρωτικά στα χάρδια του, χωρίς καμιά διάθεση απάντησης. Τα πρόσωπά τους ήτανε τόσο κοντά που τα χνώτα τους είχανε γίνει ένα. Τα χείλια της ήτανε χαμογελαστά και μισάνοιχτα γεμάτα προσμονή. Το αγόρι δεν άντεξε και την τράβηξε πάνω του. Αυτή τη φορά το φιλί ήτανε η καρδιά του ωκεανού. Κλείσανε τα μάτια τους πάλι, αφήνοντας τις γλώσσες να συνεχίσουν τη γνωριμία τους. Το αγόρι κατέβασε τα χέρια του στη μέση του κοριτσιού, τ' άφησε εκεί για λίγο και μετά συνέχισε αναζητώντας στόχο προς τα κάτω. Έχωσε την παλάμη του ανάμεσα στα σκέλια της κι όταν είδε ότι ήταν καλοδεχούμενο, άρχισε να τρίβει με τα δάχτυλά του το φυλακισμένο μουνί του κοριτσιού. Αυτή άνοιξε τα πόδια της περισσότερο για να βοηθήσει τ' αγόρι να κάνει τη δουλειά του καλύτερα και ταυτόχρονα με το δικό της χέρι έσφιξε τον όρθιο και εγκλωβισμένο πούτσο του αγοριού. Τα πρόστυχα αυτά χάρδια κράτησαν όσο έπρεπε ώστε η όρεξη να γίνει αυτοσκοπός. Τ' αγόρι έπιασε τη ρετσίνα που πλησίαζε στο τέλος της και τράβηξε μια γερή γουλιά, σφίγγοντας τα δόντια του την ώρα που αυτή κατέβαινε στο λαρύγγι του δροσίζοντάς τον.

Στη συνέχεια αμίλητος πάσαρε το υπόλοιπο του μπουκαλιού στην κούκλα δίπλα του. Αυτή τ' άρπαξε και το στράγγισε μέχρι τελευταίας σταγόνας.

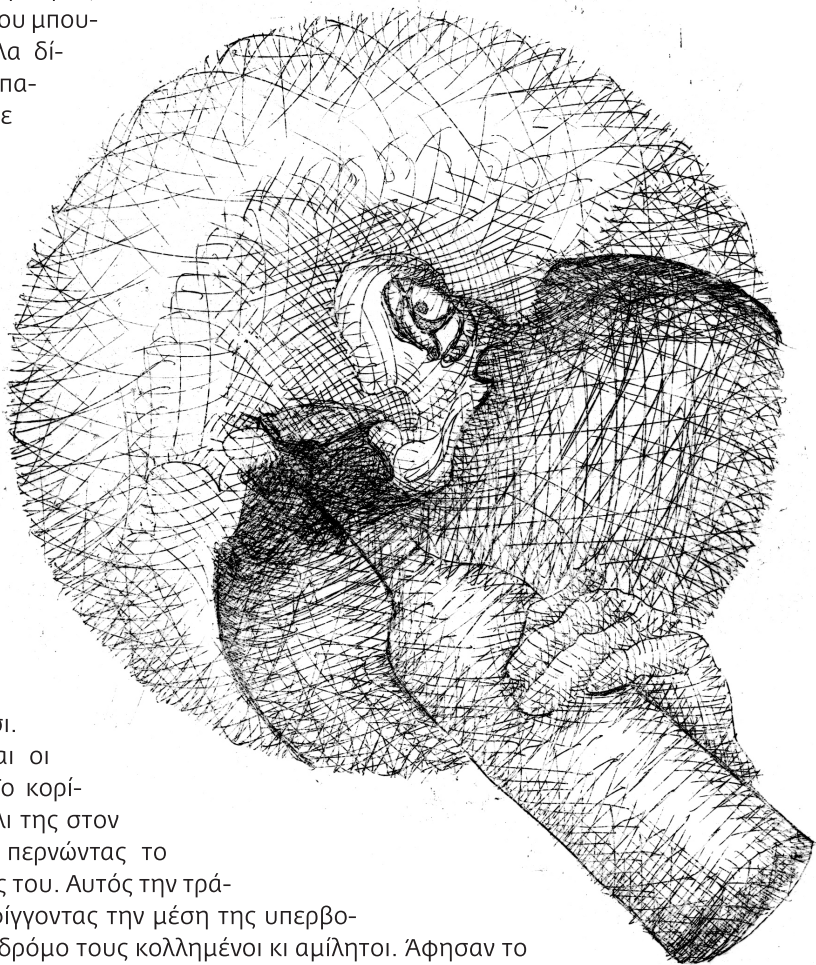
- Μου σηκώθηκε ο πούτσος μου, εξομολογήθηκε το αγόρι.

- Κι εμένα υγράνθηκε το μουνί μου, απάντησε το κορίτσι.

- Πάμε σπίτι μου ή σπίτι σου; ρώτησε τ' αγόρι.

- Μένω πιο κοντά, απάντησε το κορίτσι.

Και σηκώθηκαν και οι δύο ταυτόχρονα. Το κορίτσι έγειρε το κεφάλι της στον ώμο του αγοριού περνώντας το χέρι της στο στήθος του. Αυτός την τράβηξε δίπλα του, σφίγγοντας την μέση της υπερβολικά. Ξεκίνησαν το δρόμο τους κολλημένοι κι αμίλητοι. Άφησαν το μπουκάλι πίσω μόνο του και άδειο, πάνω στο παγκάκι, με το φεγγάρι να προσπαθεί να το γεμίσει με όνειρα και ελπίδες.

Έβρεχε με το τουλούμι για πάνω από δύο ώρες. Όλο το απόγευμα, αστραπές και βροντές προειδοποιούσαν για την άφιξη της και τελικά αυτή ξέσπασε τα μεσάνυχτα. Ήταν μια δυνατή μπόρα που έκανε την πόλη να μυρίσει άνοιξη.

Τ' αγόρι είχε πάει να δει μια φίλη του στην άνω πόλη, σε μια παλιά μονοκατοικία που ήταν αρκετά φιλική και ζεστή με την κεραμιδόγατα να κοιμάται στο παράθυρο και τα βρεγμένα νυχτολούλουδα στην αυλή να χαρίζουν το μεθυστικό άρωμά τους.

Δυστυχώς το αλκοόλ τους τελείωσε μαζί με την μπόρα και η κοπέλα δεν ήταν για πολλά. Μόνο η όρεξη του αγοριού δεν είχε τελειώσει που ήταν για περισσότερα. Η δίωρη βροχή δεν κατάφερε να σβή-

σει την κάψα μέσα του. Το μόνο που του έμενε ήταν να πάρει το δρόμο της επιστροφής, ταξιδεύοντας με το μυαλό του σ' άλλες εξωτικές γειτονιές που θα είχανε πανηγύρι και θα μοιράζανε ζεστά φιλιά και παγωμένο κρασί.

Είχε πολύ καιρό να κάνει έρωτα. Πληρώνοντας έτσι έναν παλιό αισθηματικό λογαριασμό σε δόσεις. Κι αυτή η στέρηση τον έκανε ώρες – ώρες να θέλει να βαράει στο κεφάλι του στον τοίχο. Είχε ξεχάσει σχεδόν πως είναι... Θυμόταν μόνο την αίσθηση της υγρής επαφής και τη σαν πικραμύγδαλο μυρωδιά.

Την ευχάριστη δροσιά διαδέχτηκε τώρα η υγρασία που είχε ανέβει μετά την βροχή. Το ζεστό τσιμέντο έβγαζε τις αναθυμιάσεις του και οι γάτες είχαν βγει απ' τις κρυψώνες τους και ψάχνανε τα σκουπίδια. Όλα κυλούσαν γνώριμα και καταθλιπτικά και το αγόρι άκεφο συνέχιζε την επιστροφή στο σπίτι του χωρίς κανέναν ιδιαίτερο λόγο.

Την προσοχή του τράβηξαν κάτι χαμηλόφωνα αναφιλητά που μοιάζανε με κοριτσιίστικο ερωτικό μονόλογο και διατάρασσαν την παραδοσιακή ησυχία του παλιού στενού. Επανεφερε τις

σκέψεις του στο παρόν και προσπάθησε να καταλάβει από πού ερχόταν. Επιβραδύνοντας το βάδισμά του, συνέχισε την κατηφόρα αναζητώντας την άγνωστη ερωτική ιστορία που ανταποκρίνονταν στο κάλεσμα αυτής της γλυκιάς βραδιάς και στην οποία ήταν απρόσκλητος.

Τ' αναφιλητά επαναλήφθηκαν και όσο αυτός πλησίαζε τόσο αυτά γινότανε πιο έντονα και πιο μελωδικά. Ήταν εμφανές πλέον ότι προέρχονταν από μια διώροφη μονοκατοικία μπροστά του. Οι φωνές αυτές ξυπνήσανε φωτιές μέσα

στη ναρκωμένη μοναξιά του. Πάγωσε αυτόματα το βήμα του κάτω απ' το παράθυρο του 2ου ορόφου, περιμένοντας όλο περιέργεια τη συνέχεια.

Η κοπέλα συνέχισε τα φιλήδονα βογκητά όλο

προσμονή που τώρα πια ακούγονταν αρκετά δυνατά μέσα στη βραδινή ησυχία. Στα επόμενα δευτερόλεπτα τα γλυκά βογκητά γίνανε παρατεταμένες εκπνοές μέχρι που τελείωσαν και έσβησαν απαλά σε αναστεναγμό.

Το αγόρι περίμενε λίγο για να σιγουρευτεί ότι η πράξη είχε λάβει τέλος. Για κακή του τύχη όμως απ' το παράθυρο πρόβαλαν δύο μορφές που τραβώντας την κουρτίνα θέλησαν να πάρουν λίγο αέρα και το βλέμμα τους έπεσε κατευθείαν πάνω στο αγόρι. Το αγόρι κίνησε να φύγει με γρήγορα βήματα παίζοντάς το αδιάφορος. Με την άκρη του ματιού του είδε δύο αναψοκοκκινισμένα γυναικεία πρόσωπα να τον κοιτούν καχύποπτα, καθώς απομακρυνόταν, η σκιά του προπορευόταν και γλιστρούσε αθόρυβα πάνω στους μουντζουρωμένους με συνθήματα τοίχους. Το βλέμμα του στράφηκε κάτω στα λασπόνερα και είδε το φεγγάρι να καθρεφτίζει μέσα τους. Σήκωσε το κεφάλι του για να το βρει. Επιτέλους είχε βγει εκεί ψηλά, πάνω απ' την πόλη και του έκλεινε πονηρά το μάτι.

«Πρέπει να μου 'χει μείνει λίγη ρακή σπίτι» σκέφτηκε και συνέχισε το δρόμο του.

Νυχτοπερπατήματα

Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 1978 Νο 28 Γιώργος

"Εκθεση 6^η Θέμα: Ένα όνειρο που είδα.

Ο κύριος σήμερα μόλις είπε μια πολλή περίεργη έκθεση, ένα όνειρο που είδα.

Έχω δει πολλά όνειρα ως τώρα αλλά ένα όνειρο που είχα δει όταν ήμουν ακόμα νινί.

"Επεσα να κοιμηθώ και έκλεισα τα ματάκια μου.

Μαύρο σκοτάδι μ' έλουζε παντού, άνοιξα μια πόρτα αποθήκης, με κινητούσε ένας κακός που ήθελε να μ' σκοτώσει, έχω λοιπόν μπάνω σ' ένα βαρέλι, τότε ήρθε κι ένας λύκος, από επάνω επάνω μου έπεσε, νερό, κι μ' ανακαλύπτουν, κρύμα! Τότε ξυπνάω.

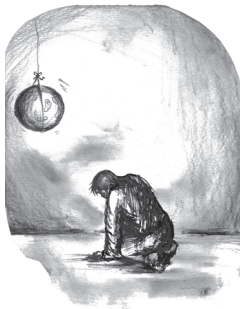
Θα εώς διηγηθώ ακόμα ένα.

"Επεσα να κοιμηθώ και η γιαγιά μου έπεσε κι αυτή αλλά ήθελε να έβαζε τη ρόμπα της, τα παιδάκια ήταν άνοχη και εμφανίζεται ένας άσπρος διάβολος.

Είχε άσπρη φρένα, μεγάλα δόντια, άσπρη ουρά, κι μεγάλα αυτιά, είχε μια ροπέρα κι ήταν γυμνός.

Ζητά λοιπόν από τη γιαγιά φρένα, εκείνη την ώρα ξυπνάω κι έχω η γιαγιά μου όπως στην αρχή άρνιθηκε μόλις την εοδέρησε κι μ' εοώσε!

Αυτά είναι τα μόνα όνειρα που θυμάμαι.

ΤΑ ΚΟΥΡΕΛΙΑ

**Αφεντικά, πατριώτες, καθωσπρέπει μίζεροι μικροαστοί
ΣΑΣ ΜΙΣΗΣΑ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙ!**